

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Kmetijske zadruge in kmečki dolgovi.

Ministrski svet je izdal 2. februarja t. l. uredbo, ki se z njo spreminjajo določila prejšnje uredbe o zaščiti kmetov. Februarska uredba je med drugim v čl. 5 določila, da zaščita kmečkih dolžnikov ne velja napram kmetijskim zadrugam. K temu členu je izdal kmetijski minister tolačenje v pravilniku z dne 25. marca t. l., v katerem pojasnjuje, katere zadruge je smatrati za kmetijske zadruge, ter določuje, da naj zadrugne zveze predpišejo odplačilne načrte za terjatve zadrug napram kmetom, nastale pred 20. aprilom 1932, in naj jih predložijo kmetijskemu ministrstvu v odobritev.

Preden je Zadružna zveza v Ljubljani predložila zahtevani odplačilni načrt, je razposlala nekatera vprašanja, ki jih je smatrala pri odplačevanju kmečkih dolgov za najvažnejša, včlanjenim posojilnicam. Od 339 kreditnih zadrug je odposlalo odgovore 196, torej 58%. Odgovori so prav zanimivi. Poudarjajo med drugimi naslednje misli: rešitev kmečkih dolgov ni v odplačilnem načrtu in v zaščiti kmeta, marveč v zboljšanju gospodarstva; vir zla je padanje cen kmetijskih pridelkov; kmetijsko ministrstvo naj bi ukrenilo, da se cene kmetijskim pridelkom zvišajo, kmečkim potrebščinam pa znižajo; pavšalna zaščita ni dobra, treba je razlikovati med dolžniki in raznimi pokrajinami, ker so razmere pri vsakem kmetu drugačne in po raznih krajih različne; pravi izhod iz današnjega stanja, tako naglašajo nekatere posojilnice, je posredovanje države, ki naj oskrbi ali potom Privilegirane agrarne banke

ali na kak drug način posojilnicam nova sredstva, brez katerih ni mogoče obnoviti obtoka in rešiti vprašanja kmečkih dolgov.

Na podlagi materiala, dobljenega iz odgovorov, je Zadružna zveza jasno spoznala, kaj je obča želja posojilnic. Na sestanku z zastopniki Zveze slovenskih zadrug in Zveze gospodarskih zadrug je bil sklenjen odplačilni načrt, ki določa med drugim naslednje:

Kdo se smatra za dolžnika-kmeta, je določeno v členu 2 uredbe o zaščiti kmetov. Zadruge računajo dolžnikom-kmetom od 1. januarja letos največ 6-odstotne obresti na leto za nazaj, le zadruge, ki imajo več kakor četrtino svoje obratne glavnice (to je vseh lastnih

in tujih sredstev) izposojene od drugih denarnih zavodov, smejo računati dolžnikom-kmetom od 1. januarja letos največ 7inpolodstotne obresti na leto. Dolžniki-kmetje morajo vsako leto najkasneje do konca novembra plačati gornje obresti od dolžne glavnice. Od dne dospelosti se računajo zamudne obresti v enaki izmeri.

Dolžna glavnico plačajo dolžniki-kmetje, če presega glavnica 6000 Din, v 12 letih in sicer: v letu 1935 1 odstotek, v letu 1936 2 odstotka, v letu 1937 3 odstotke, v letu 1938 4 odstotke, v letu 1939 5 odstotkov, v letu 1940 7 odstotkov, v letu 1941 9 odstotkov, v letu 1942 11 odstotkov, v letu 1943 13 odstotkov, v letu 1944 14 odstotkov, v l. 1945 15 odstotkov in v letu 1946 16 odstotkov. Kot dolžna glavnica se smatra stanje dolga, izračunano po členu 3, odstavku 5, uredbe o zaščiti kmetov. Odplačilo na glavnico je plačati vsako leto najkasneje do konca novembra.

V NAŠI DRŽAVI.

Končnoveljavna določitev novo izvoljenih poslancev. Glavni volilni odbor je končal svoje delo in se bo sestala nova skupščina 3. junija. Volilni odbor je prisodil od 370 poslancev Jevtičevi listi 303, Mačkovi 67. Dr. Maksimovičeva in Ljotičeva lista sta ostali brez mandata. Po banovinah so mandati takole razdeljeni: **dravska:** Jevtičeva lista 27, Mačkova 2 (skupaj 29); **savska:** J. 48, M. 27 (skupaj 75); **primorska:** J. 14, M. 10 (24); **vrbska:** J. 17, M. 8 (25); **drinska:** J. 34, M. 5 (39); **zetska:** J. 30, M. 3 (33); **donavska:** J. 44, M. 8 (52); **moravska:** J. 39, M. 2 (41); **vardarska:** J. 44, M. 1 (45); upravno področje **Belgrad-Zemun-Pančevo:** J. 5, M. 0 (5). Med novimi poslanci je največ odvetnikov in sicer 58, kmetov je le 51, trgovcev 35, 55 uradnikov, ostali so zdravniki, inženjerji, časnikarji, učitelji in duhovniki. Na Mačkovi listi sta kandidirala tudi vodja bosanskih muslimanov dr. Mehmed Spaho in voditelj bivših demokratov Ljuba Davidovič. Nobeden od omenjenih ni bil izvoljen.

Zakaj je JNS propadla? »Glas naroda« (23. maja) piše: »Polpretekli režim

Če dolžna glavnica pri zadruzi ne presega 6000 Din, odplačuje dolžnik zadruzi poleg vsakoletnih obresti letno najmanj po eno četrtino dolžne glavnice, in sicer do konca novembra vsakega leta. Če dolžnik ne plača obresti in odplačila na glavnico v teku treh mesecev po dospelosti, izgubi pravico do ugodnosti po tem odplačilnem načrtu.

Ako zadruza ugotovi, da dolžnik odtujuje ali obremenjuje ali pa pušča svoje premoženje, tako da bi iz tega nastala nevarnost za njeno terjatev, izgubi dolžnik pravico do ugodnosti po tem odplačilnem načrtu z dnem, ko je prejel od zadruge pismeno obvestilo o tem.

Obresti, ki bi jih bil moral plačati dolžnik do 15. decembra 1934, se smejo po prisilnem potu izterjati po preteku 15 dni po objavi tega odplačilnega načrta v »Službenih novinah«.

Ta načrt je že bil pred Veliko nočjo poslan kmetijskemu ministrstvu v odobritev. V moč bo stopil šele po odobritvi in objavi v »Službenih novinah«.

*

JNS je dokončno propadel predvsem zaradi tega, ker ni imel korenin med ljudstvom, zlasti pa med našim malim človekom, ki je v naši državi v ogromni številčni premoči.«

Mrtveca obujajo. »Jutro«, ki je od nekdaj bilo glasilo JNS, poroča, da organizacije JNS »z vnemo« obnavljajo svoje delovanje, v Beogradu pa hočejo preosnovati vrhovno vodstvo. Torej nekako pomladilno postopanje morda po vzoru pomladjevalca Voronova?! Pa kaj pomagajo takšni pomladilni poskusi na mrtvem predmetu? Kar je mrtvo, se ne da poživiti. Čim več si date dela in posla okoli mumije, tem prej vam bo razpadla v prah.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Trmasta Madžarska. Svet Društva narodov v Ženevi se je na zadnjem zasedanju pečal zopet z marsejskim zločinom. Na izredn. zasedanju Društva narodov lani decembra so obravnavali dokaze Jugoslavije glede krivde Madžarske na atentatu. Svet Društva narodov je naložil 10. decembra lani Madžarski, naj izvede strogo preiskavo, kako so si nekateri njeni državljani nakopali krivdo pri atentatu na našega kralja in naj krivce kaznuje. Madžarski je bila tudi dana naloga, naj predloži Društvu narodov poročilo, kako je

Priljubljeni prebaori
 uporabljajte znani
PLANINKA - čaj
BAHOVEC

Pristen je le v plombiranih paketih
 Lekarna
Mr. Bahovec, Ljubljana
 Reg. br. 76 od 5. II. 1932.

izvršila preiskavo in kaznovala krivce. Madžari so predložili že 12. januarja Ženevi obsežno poročilo, v katerem se trmasto izmikajo kaki krivdi in zavračajo vsako odgovornost za smrt kralja Aleksandra. Na madžarski odklonilni odgovor je poslala jugoslovanska vlada v Ženevo posebno spomenico, v kateri ugotavlja, da je bila preiskava, katero je izvedla madžarska vlada o marsejskem atentatu, skrajno površna. Izpovedi prič so protislovne in druga drugi nasprotujoče in sploh je celotni uspeh madžarske preiskave nezadovoljiv. Prepis jugoslovanske spomenice je bil izročen vsem zastopnikom v svetu Zveze narodov.

Madžarska se udala in obljubila za bodočnost poboljšanje. Zgoraj poročamo, kako je kazala Madžarska z ozirom na odgovornost pri marsejskem atentatu trmo in se je skušala otresti vsake krivde. Na seji sveta Društva narodov 25. maja pa je izjavil odposlanec Madžarske slovesno, da bode Ogrska za bodoče preprečila na svojem ozemlju vsako nasilno delovanje.

Spretna krinka za oborožitev Avstrije. Avstrijska vlada je izdala nepričakovano odredbo, po kateri vstopa vsa oborožena sila Avstrije v takozvano domovinsko fronto. V okviru domovinske fronte, ki bo pod poveljstvom rednih častnikov in pod nadzorstvom vojnega ministrstva, se bo število avstrijske redne vojske, ki bi naj znašalo le 33.000 mož, poljudno širilo. Avstrija se bo začela pod krinko domovinske fronte oboroževati in zunanji svet ne bo nikoli znal, koliko pravega vojaštva je v vrstah domovinske fronte.

Pij XI. — 78letnik. Čez dva dni dopolni sv. Oče Pij XI. 78. leto svojega življenja. Rojen je bil 31. maja 1857 v Desio pri Milanu. Kot duhovnik služi Gospodu 56 let, kot papež pa 13 let. Svojo težko, največje odgovornosti polno službo kot Kristusov namestnik na svetu opravlja s pomočjo božje milosti z veliko, od vsega sveta priznano razumnostjo, iskreno vnemo in neumorno delavnostjo. Prosimo Boga, naj ga ohrani še mnogo let v krepkem zdravju ter mu nakloni v najobilnejši meri svojo pomoč!

Nadškof Jeglič — 85letnik. Danes obhaja bivši ljubljanski vladika nadškof dr. Jeglič svoj 85letni življenjski jubilej. To je jubilej moža, ki je sebe,

Izid volitev v čehoslovaški senat. — Zadnjič smo poročali o izidu čehoslovaških skupščinskih volitev. Istočasno kot volitve v parlament so se vršile tudi volitve v senat in je njih izid sledeči (v oklepajih dosedanje število senatorjev): Češki agrarci 23 (24), Henlein 23 (—), češki socijalni demokrati 20 (20), komunisti 16 (15), češki narodni socijalisti 14 (16), češka ljudska stranka 11 (13), slovaška ljudska stranka 11 (9), narodno združenje (Kramar 9 (9), češki obrtniki 8 (6), nemški socijalni demokrati 6 (14), Madžari 5 (9), nemški krščanski socijalci 4 (6).

Nemčija preneha letos v jeseni s članstvom pri Društvu narodov. Nemčija je že lani javila Društvu narodov, da izstopi kot članica. Letos na jesen poteče po določbah Društva narodov določeni rok, po katerem preneha biti Nemčija končno veljavno članica Društva narodov in poteče za njo vsaka obveznost glede sklepov Društva narodov.

Mirna poravnava spora med Italijo in Abesinijo. Cele mesece je obstojala najresnejša nevarnost, da vsak trenutek izbruhne vojna med Italijo in Abesinijo, saj so že imeli Italijani ob abesinsko-italijanski meji v svoji vzhodno afriški koloniji Eritreja zbrano precej številno armado, ki je najmodernejše opremljena. Italijani so zavlačevali oboroženi spopad z izgovorom, da čakajo na konec deževne dobe v ogroženem ozemlju in potem bodo udarili. Abesinija se je zatekla k Društvu narodov, naj ono reši spor, ker sta Italija in Abesinija članici Zveze narodov. Na sedanjem zasedanju sveta Društva narodov v Ženevi so prevzeli posredovalno nalogo med Italijani in Abesiniji Angleži. Dne 25. maja je svet Društva narodov spraval z dnevnega reda spor med Abesinijo in Italijo. Določeno in sprejeto je bilo, da se bosta Abesinija in Italija mirno pobotali potom razsodišča. Le za slučaj, da bi ne došlo do sporazuma, se bo bavil svet Društva narodov ponovno s to zadevo na zasedanju septembra. Vojna nevarnost v Afriki je za enkrat odstranjena.

*

svoje življenje, in vse svoje življenjsko delo posvetil Bogu, cerkvi in domovini. Širom Slovenije, osobito v njenem osrčju, v Ljubljani, so se vršile ter se vršijo velike slovesnosti kot dokaz za to, kako visoko ceni naše ljudstvo svojega voditelja, učitelja in vzornika. Z imenom nadškofa dr. Jegliča je tesno zvezan velepomemben del slovenske zgodovine v važnem razdobju svetovne vojne in njej sledeče preureditve Evrope. Jugoslavija ima v dr. Jegliču velikega pobornika in vdanega sina. Bog ohrani sivolasega nadškofa še mnogo let v čast cerkvi in v ponos ter veselje naroda!

Novi škof. Senjsko-modruška škofija je dobila novega škofa dr. Viktorja Buriča. Novi škof se je rodil v Kraljevi 6. septembra 1897. Mašniško posvečenje je prejel leta 1920.

Katoliškimi dekletom za evharistični kongres! Evharistično slavje letošnjega

ga leta v Ljubljani je namenjeno vsem katoliškim vernikom Jugoslavije, brez razlike stanu in starosti. Na tem kongresu se mora veličastno pokazati, da smo eno telo vsi, ki verujemo v Jezusa Kristusa po naukih sv. cerkve in uživamo od istega kruha. O tej edinstvi nas hoče kongres prepričati in v njej utrditi, da bo zveza ljubezni med nami in Kristusom ter med nami samimi v njegovi cerkvi živa in neporušna. Kakor je bilo zavzivanje evharističnega kruha prvim kristjanom vir ljubezni, edinosti in moči, tako naj ima tudi v naši dobi ista hrana isti učinek! Kongres, ki je namenjen vsem vernim, je seveda namenjen tudi vsem katoliškim dekletom. Ne samo članicam Marijinih družb in nekaterih drugih društev, marveč vsem, ki jih sveti krst in sv. birma družita s cerkvijo — vsem, ki hočejo živeti iz Kristusove vere. Vsak bo moral priznati, da je božje hrane in edinosti s cerkvijo potreben posebno dekliški stan, ki ga današnje rafinirano oddaljevanje od vrelcev božjega usmiljenja meče trumoma v žrelo nenasitnega materializma, zmaja s stotimi glavami. Dekleta naj zato na kongres gledajo kot na izredno važno svojo zadevo. — Dekleta! Kongres je v veliki meri važna zadeva vašega stanu. Po svoji naravi in smislu za žrtve ste bile vedno med najbolj navdušenimi za verske prireditve. Naj seže do neba to vaše navdušenje za največjo versko prireditev v naši domovini, za evharistični kongres v Ljubljani! Vse velike reči pa uspejo le, ako so dobro pripravljene. Trajni uspehi evharističnih kongresov so bistveno odvisni od globoke in dolgotrajne, v prvi vrsti duhovne priprave. Zato bodi ta priprava prvi izraz vašega navdušenja za kongres, za katero pridobite vse svojega stanu! Kongres smatrajte le kot najlepše potrdilo in veličastno krono evharistične priprave. Dekleta v mestu in na deželi, dijakinje ali obrtnice, delavke ali uradnice, za vas gre, zato se vseh priprav za kongres živahno udeležujte, posebno pa same evharistično živite in v tem smislu usmerite vse svoje žrtve in molitve. Skrbite tudi, da bo vaš stan na kongresu kar najbolj častno zastopan.

Kotlje-Brdinje. Tudi pri nas smo postavili 5 m visok križ na prijaznem in razglednem Mlatejevem vrhu v čast Kristusu Odrašeniku, kot spomin na sveto leto 1934—35. Blagoslovil ga je g. Ivan Serajnik, župnik iz Kotelj, na velikonočni pondeljek popoldan ob veliki udeležbi vernikov, ki so prišli od blizu in daleč, da počastijo ta novi in v veličastni spomin postavljeni križ. Marsikatero oko je bilo rosnino pri ganljivih in pomembnih besedah, ki jih je govoril ob tej priliki g. župnik. Kraljevo znamenje sv. križa nam je spomin trpljenja in jamstvo vstajenja.

Ptujska gora. Kakor vam je že vsem znana stara božja pot na Ptujsko goro, tako se bodo tudi letos vršili skozi celo poletje razni shodi. Tako prosimo, da bi se jih v obilnem številu udeleževali vsi, kateri iščete tolažbe pri Materi božji, ker tam jo boste gotovo tudi dobili. Prvi ta shod se bo vršil 1. in 2. junija, na katerem je sledeči razpored. Dne 1. junija prihajanje romarjev celi dan v procesijah in

tudi posameznih. Popoldan se bo ves čas spovedovalo tako, da bo lahko imel vsak priložnost, da opravi sv. spoved. Zvečer bodo pete litanije Matere božje, nato evharistična procesija z gorečimi svečami. Prosimo, da si vsak

romar priskrbi svečo! Naslednje jutro se pričnejo sv. maše ob štirih zjutraj in potem vsako uro dopoldan. Ves čas se bo obhajalo in tudi spovedovalo.

—

Razne novice.

Občni zbor Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani se je vršil dne 26. majnika v Celju. Društvo šteje 8105 članov, 525 več nego lani. Podružnic je bilo 202 s 6612 člani, drugi so člani pri centrali v Ljubljani. Dohodkov je imelo društvo 228.643.61 Din, izdatkov pa 185.639.08 Din. Na zboru je bil sprejet predlog, da se uniči zajce v sadonosnih krajih.

Pozor absolventi kmetijskih šol! Na binkoštni pondeljek dne 10. junija ob 9. uri se vrši ustanovni občni zbor za ustanovitev podružnice Zveze absolventov kmetijskih šol za srez Ljutomer v gostilni Frica Sever v Ljutomeru. Tovariši na plan! Spoznajmo se medsebojno in združimo se v lastni organizaciji. Poživimo duh kolegialnosti in skupnega dela za napredek vasi, da si bomo drug drugemu pomagali v stiski in nevolji in enako tudi skupno veselili v sreči in zadovoljstvu. Priporoča se, da vsak udeleženec prijavi svojo udeležbo na sestanku na naslov: Vekoslav Štampar, drevničar, Ljutomer. To je potrebno, da se more pripraviti skupno kosilo, ki bo stalo 7 Din za osebo. Na ta sestanek se vabijo tudi absolventi izven sreza in prijatelji kmetijskega šolstva. — Pripravljalni odbor.

65letnica. Gasilska župa sreza Ptuj pripravlja za 15. avgust izlet svojih čet v Ptuj, kjer proslavi istočasno ptujski četa svojo 65letnico. V gasilskih vrstah se vršijo priprave za nastop. Dne 19. majnika so se zbrali v Gasilskem domu v Ptuj, zastopniki gasilskih čet bivše ptujške župe, a v Ormožu zastopniki bivše ormoške župe, k tečaju, na katerem so se pričevale vaje s sekirami, s katerimi bodo čete nastopile na župnem izletu. Nastop gasilstva bo povzdignila tudi naša hrabra vojska, ki je obljubila, da bo sodelovala. — V dneh 14. in 15. avgusta pričakujemo v Ptuj velike množine gasilstva, ki hoče takrat javno pokazati, da poleg svoje človekoljubne naloge skrbi tudi za duševno in telesno vzgojo svojega številnega članstva.

O spopadih med organi oblasti in kmeti na Hrvaškem je objavila banska uprava v Zagrebu naslednje poročilo: Dne 6. t. m. se je skupina kmetov iz Pazarišta v srezu Perušiču uprla v Gospičju organom oblasti, ker je bila nahujskana proti orožnikom. Pri spopadu sta bila ubita dva kmeta. — Dne 11. t. m. je skupina kmetov napadla orožniško patroljo, ko je izvrševala

svojo službeno dolžnost. Orožniki so bili prisiljeni seči po orožju. V spopadu je bil ubit en kmet. — Dne 19. t. m. so v Kravarskem neki ljudje napadli nekatere kmete zaradi njihove opredelitve pri poslednjih poslanskih volitvah. Orožniki, ki so službovali v bližini, so takoj posredovali in na poziv predsednika občine ter napadenih kmetov pozvali ljudi, naj se mirno porazidejo. Skupina kmetov, ki je povzročila nered, pa je navalila nanje s kamenjem, palicami, sekirami in revolverji. Ko je bilo oddanih nekaj strellov iz revolverjev in je bil en orožnik že ranjen, so tudi orožniki rabili svoje orožje. Dve osebi sta bili ubiti.

Star dnevnik moral prenehati, ker je nalašč prezrl smrt poljskega maršala Pilsudskega. Varšavski dnevnik »Gazeta Warszawska« je bil ustanovljen leta 1774 in bil sedaj glasilo Pilsudskijeve opozicije, je moral prenehati, ker ni pisal o smrti maršala Pilsudskega.

Nova največja, najlepša in najhitrejša potniška ladja »Normandie«, last Francije, je nastopila prvo vožnjo v Ameriko dne 29. maja t. l. Ladja ima 70.000 ton, njeni stroji proizvajajo 160 tisoč konjskih sil in bo rabila za pot iz Francije v Ameriko pet dni. Na tej ladji je prostora za 3000 oseb in od teh 2000 potnikov. Najvažnejše pri najnovšem preoceanskem velikanu je to, da je zavarovan z vsemi mogočimi varnostnimi napravami proti požaru.

Enodnevni tečaj za zatiranje škodljivcev in boleznih vinske trte in za poletna dela v vinogradu se vrši v sredo dne 5. junija t. l. na banovinski Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Na sedmini po umrlem Ignacu Robar v Vrholah se je nabralo za kn.-šk. dijaško semenišče 165.50 Din. Vsem darovalcem Bog plačaj! Posnemajte!

Novi uradni tečaji tujih valut.

Finančni minister je z odločbo z dne 16. maja 1935 odredil, da veljajo začenši z 20. majem ti uradni tečaji za tuje valute (v oklepaju stari tečaji):

- 1 napoleonor Din (281.—) 303.—,
- 1 zlata turška lira Din (320.—) 344.—,
- 1 angleški funt Din (216.—) 234.—,
- 1 ameriški dolar Din (44.—) 44.—,
- 1 kanadski dolar Din (44.30) 44.30,
- 1 nemška zlata marka Din (17.60) 17.65,
- 1 zlat zlot Din (8.30) 8.30,
- 1 avstrijski šiling Din (8.15) 9.—,
- 1 belg Din (10.20) 7.45,
- 1 pengö Din (10.—) 8.70,
- 1 braziljski milreis Din (6.80) 6.80,
- 1 egiptovski funt Din (221.50) 240.—,
- 1 urugvajski pezos Din (16.50) 16.50,

Osebne vesti.

Kapucinski pater †. V celjski bolnici je umrl soboto dne 25. maja kapucin o. Stanislav Rebec, rodom iz Kranjskega, star 74 let. Dolgo časa je deloval v Smirni kot misijonar in bogoslovski lektor. Po vojski je prišel v Celje, kjer se je posebno udejstvoval kot bolniški duhovnik in kot spovednik. Večni Bog mu bodi za vse to v nebesih plačnik!

Nesreče.

Trije požari v mariborski okolici. — Pri Sv. Martinu pri Vurbergu sta zgorela hiša ter hlev posestniku Francu Sekolu. V Trničah pri Račah sta zgorela posestniku Jožefu Šibilja hiša ter gospodarsko poslopje. V Žitnici v Jurovskem dolu pri Jarenini je upepelil ogenj viničarijo Juriju Klampferju.

Veliko škode je povzročila v noči od 23. na 24. majnik toča po Dravski dolini. Najbolj hudo je prizadeta dolinica okrog Marenberga.

Delavec utonil. Nad falskim jezom je pogoltnil vrtnec z majnim čolnom vred 26letnega delavca Karla Vabiča. Vabič je bil zaposlen pri falski elektrarni. Splavom se je vozil nasproti v čolnu in jih je vodil do spustilnice preko jeza. Pri vožnji proti splavom proti Breznu je zašel med skalami med vrtnec in je zginil v njem s čolnom vred.

Požar pri Ptuj. Dne 24. majnika je nenadoma nastal ogenj v listnjaku posestnice Roze Horvat v Placerju, občina Sv. Urban pri Ptuj. Domačih ni bilo doma, ker so bili zaposleni na polju in radi tega je kmalu pogorelo s slamo krito gospodarsko poslopje. Ptujski gasilci so deloma oteli hišo, ki je že bila v obsevu plamenov. Z gospodarskim poslopjem vred so zgoreli razni poljski pridelki in orodje. Škoda znaša 60.000 Din, zavarovalnina ni niti polovična.

Huda poškodba rudarja. V premogovniku Velenje je padel kopač Jurij Grabner pri vožnji premoga z vozičkom vred v 6 m globok rov in se nevarno poškodoval.

Smrtna nesreča železničarja. Na postaji Straža-Toplice pri Novem mestu je zašel 25. maja pri spajanju vagonov med dva odbijača 35letni železničar Jožef Gorišek. Odbijača sta mu tako stisnila prsni koš, da je obležal pri priči mrtev. Smrtno ponesrečeni zapuščata ženo in sedem nepreskrbljenih otrok.

Ogromno skladišče lesa zgorelo. Dne 26. majnika je uničil požar na Sušaku ogromno lesno skladišče, last Dragotina Pavloviča, Bakariča in tovarišev.

NAJBOLJŠE PERETE Z

Zlatorog
TERPENTINOVIM MILOM!

XV. velesejem v Ljubljani 1.–11. junija 1935.

50% popust na železnicah, avijcnih in parobrodih. Bogat raspored, resni razstavljalci, velika izbira industrijskih in obitnih proizvodov. Najboljša priložnost za vsakega trgovca, da tu izvrši svoja naročila.

1 argentinski pezos Din (11.20)	11.25,
1 turška papirnata lira Din (35.20)	35.25,
100 albanskih frankov Din (1400.—)	1400.—,
100 zlatih francoskih frankov (1425.—)	1425.—,
100 francoskih frankov Din (289.50)	290.—,
100 švicarskih frankov Din (1425.—)	1425.—,
100 italijanskih lir Din (374.50)	362.30,
100 nizozem. goldinarjev Din (2961.50)	2967.—,
100 romunskih lejev Din (43.—)	43.40,
100 bolgarskih levov Din (50.—)	50.—,
100 danskih kron Din (956.—)	953.60,
100 švedskih kron Din (1105.—)	1101.50,
100 norveških kron Din (1076.—)	1073.—,
100 pezet Din (598.—)	600.—,
100 grških drahem Din (41.—)	41.—,
100 čehoslovaških kron Din (183.—)	183.50,
100 finskih mark Din (95.—)	94.30,
100 letonskih lat Din (1325.—)	1320.—,

★

Holandska kraljica je obiskala svetovno razstavo v belgijski prestolici v Brüsselu.

Obžalovanja vredni slučaji.

Navrtana blagajna. V Mariboru na Tržaški cesti je bil izvršen v navrtano blagajno Rosenbergove drevesnice v noči od 25. na 26. majnika vlom. Vlomilčev plen znaša 1600 Din gotovine.

Radí uboja obsojen na sedem let. Na Pobrežju pri Mariboru se je odigrala dne 17. marca v noči družinska žaloigra, koje zaključek je bila obsodba ubijalca pred mariborskimi sodniki dne 24. maja. 26letni mizarški pomočnik Anton Straus je ubil mizarškega mojstra Konrada Gselmana. V ozadju krvavega dejanja je bila Gselmanova žena. Anton Straus je bil ob-

sojen na sedem let robije, Gselmanova žena pa oproščena radi pomanjkanja dokazov.

V prsi zaboden. V soboto 25. majnika je nastal na Pesnici pri Mariboru med fanti pretep, v katerem je bil zaboden z nožem v prsa Konrad Ribič, delavec iz Ruperč.

Vlom v trgovino. V Selah pri Št. Lovrencu na Dravskem polju so obiskali vlomilci v noči trgovino Franca Žlah-tiča. Odnegli so 5484 Din gotovine, dve ženski zapestni uri in nekaj blaga. Celotna škoda znaša 8000 Din.

Vlom v vilo. V noči od 23. na 24. maja je bilo vlomljeno v Celju v vilo notarja Burgerja. Neznanci so odnesli raznih predmetov za 4860 Din.

Obsojena, ker sta valila na cesto in progo skale. Celjsko sodišče je sodilo 25. majnika Franca Majces, 27letnega steklarja in Adolfa Vizonšek, 22letnega sedlarskega pomočnika. Imenovana sta bila obdolžena, da sta zvalila z brega pri Širju pri Zidanem mostu več skal na cesto in železniško progo. Izgovarjala sta se s pijanostjo in sta bila obsojena vsak na 1 leto in 6 mesecev robije.

Guzaj v drugi izdaji. Od Sv. Ruperta nad Laškim nam poročajo: Znani Guzaj je menda v drugi izdaji prišel med nas, pravijo mnogi naši ljudje: saj že dolgo časa straši in vznemirja več župnij, zlasti pa Sv. Rupert, Svetino, Jurklošter, Razbor in Dobje, Laško in Sv. Lenart zločinec, ki po svoji drznosti in pretkanosti zelo spominja na Guzaja. Novi rokomavh se je pritepel od nekod pri Brežicah, vlomil v mnoge podeželske trgovine, tako pri Ocvirku in Gučeku v Dobju, pri Gračnerju v Sv. Lenartu nad Laškim, pri Aškercu v Tevčah in drugod, a se v zadnjem času potika in skriva zlasti v naših rupertskih

Poljskega maršala Pilsudskega nesejo generali k zadnjemu počitku na Wawelu pri Krakovu.

in svetinskih goščah. Ta človek, ki je komaj odsedel večletno ječo, ni samo nepoboljšljiv grešnik, ampak tudi nad vse pretkan uzmovič: cele patrolje naših orožnikov ga zasledujejo takorekoč noč in dan, a on se jim je doslej vedno še izmuznil. Krađe in ulamlja ne samo v trgovine, ampak tudi samotne hiše obiskuje in sicer večinoma po dnevu, ko so vsi ljudje na polju ali v hosti pri delu. Zna se skrivati, ker je vsak čas v drugi obleki: zdaj kot kmet, potem kot delavec, spet kot ženska; pravijo, da je tudi meniško haljo že nosil. Povsod govorijo ljudje samo o njem in tudi drugi dolgoprstneži se okoriščajo s tem novim Guzajem, ker mu navežejo na grešno grbo tudi svoje grehe. Vsi upamo, da bo roka pravice končno zasegla zvitega zločinca in muhastega postopača.

Po daljšem času najdena mrtva tihotapca. Pod Trupejevim Poldnem pri Kranjski gori so našli dne 21. majnika graničarji dva mrtva tihotapca, katera je zasul plaz in so ju pogrešali letos od 17. februarja. Gre za 29letnega brezposelnega delavca Franca Košnika, rojenega v Tržiču, in za 19letnega brezposelnega trgovskega pomočnika Jožefa Balon iz Kapel pri Brežicah. Pri obeh so našli saharin in tobak. Ljudje, ki so dobro poznali oba omenjena, trdijo, da je bila z njima tudi 22letna Frančiška Hudovernik, katero tudi pogrešajo.

16 konjem je porezal repe po okolici Kamnika neki klatež, katerega so že izsledili orožniki in izročili sodišču.

Strašen pokolj. V Zdenčacu pri Garešnici v okolici Bjelovara je zagrešil kmet Jurij Reljič radi malenkostnega prepira nezaslišan pokolj, ki je zahteval šest žrtev. Reljič se je sprl s sosedom Matijom Koščakom. Koščakova psica je požrla tri Reljičeve prašičke. Reljič je zahteval, da mora sosed psico privezati, a mu je odgovoril k redu pozvani, da mu je psica več, nego vsi Reljičevi. Ta odgovor je Reljiča toliko naljutil, da je naravnost pobesnel. Zagra-

bil je sekiro in ubil pri priči Koščaka. Po krvavem dejanju je sklenil, da ubije sebe in celo svojo družino iz strahu pred kaznijo. S sekiro je najprej napadel ženo in nato je ubil svojo s'aro mater. Lotil se je otrok, razmesaril petletnega sinčka in potem dveletna dvojčka. Zbežala j in se rešila šestletna hčerka. Ko je podivjani opravil s svojo družino, se je obesil. Razven omenjene šestletne hčerkice, je ostala še pri življenju Reljičeva žena, katero so odpeljali ranjeno v bolnico v Bjelovar. Nepopisno grozen pokolj je bil izvršen tekom pol ure.

Slovenska Krajina.

Turnišče. Dne 12. maja se je vršil občni zbor »Čevljarske zadruga v Turnišču« za celi lendavski srez. Udeležilo se je občnega zbora okrog 76 čevljarskih mojstrov. Vsekakor rekordno število. Dosedanji predsednik čevljarske zadruga g. Štefan Litrop je v lepih besedah pozdravil vse udeležence in nato podal izčrpno in temeljito poročilo o delovanju zadruga v minulem poslovnem letu. Tudi ostali odborniki so podali izčrpna poročila. Po izglasovanem absolutoriju so prešli na volitve novega odbora. Sprememb ni bilo dosti. Za predsednika zadruga je bil ponovno izvoljen g. Štefan Litrop, dosedanji dolgoletni predsednik. Sprememba je bila v tajništvu. Za tajnika je bil izvoljen s 60 glasovi proti 16 turniški poštar g. Štefan Gjorkoš. Želimo čevljarski zadrugi in njenim članom, čevljarskim mojstrom, obilo uspeha pri bodočem delovanju in v borbi za pravice malih obrtnikov, kakor so uprav čevljarski mojstri, od katerih se okrog 60% vseh čevljarskih mojstrov nahaja baš v Turnišču. — Dne 13. maja je odšlo naših devet fanfov-rekrutov k vojakom, da dajo kralju, kar je njegovega. Do sedaj smo videli že dostikrat odhajati fante k vojakom, toda sedaj so zbudili posebno pozornost. V nedeljo dne 12. maja so bili pri sv. obhajilu in tako pripravljene so odhajali v pondeljek dopoldne od doma v starodavni vojaški Varaždin, kamor spadamo pod vojni

okraj. Vsem odšlim fantom-vojakom kličemo veseli »Zbogom!« in na veselo svidenje! Le držite se, fantje, da boste prvi med prvimi! — Naša občina je doživela dne 13. maja ponoči nekaj izrednega. Že dolgo je bil mir, toda sedaj se je tudi po dolini začelo. Obiskali so nas namreč tatovi in so se polastili tujega blaga. Obiskali so precej hiš in potem odšli z bogatim plenom zopet v svoja neznana bivališča. Pri eni hiši so odnesli vso kuhinjsko posodo, čeber zabele, pri drugi zopet zabelo, pri tretji zopet, kar jim je v roke prišlo. In to jim še ni bilo zadosti. Celó pri nekem revšču so poskušali svojo srečo in celo sneli okno, toda iz neznanih razlogov so potem odšli. Mogoče je kdo šel mimo in so se potem prestrašili in zbežali. Ljudje so bili zelo začudeni, ko so drugo jutro opazili tu ali tam kakšen ostanek blaga ali celo dežnike, ki so jih pustili neznani tatovi ljudstvu v spomin ali celo v svarilo? Sicer se nam pa zdi potrebno pripomniti, da je to najbrže ista tolpa, ki je preje obiskala hráme po vinogradih in sedaj, ko je tam bilo že nevarno, se je spravila po vaseh v dolini. Upajmo, da bo oblast kmalu izsledila uzmoviče in jih izročila sodišču. — Kakor smo že na tem mestu poročali o škodi, ki jo je povzročil mráz prve dni maja, moramo še dodati, da se usodepolne posledice šele sedaj jasno vidijo. V obmejnih občinah ob Madžarski, so pokosili skoro vso rž, ker je izgledala kakor ob žetvi; klasje je bilo namreč suho in rumeno. Vinogradi trpe okrog 40% škode, sadno drevje pa menda sploh ne bo nič imelo. Orehi so popolnoma suhi kakor v jeseni; prav tako hrasti in bukova drevesa. — Zapustil nas je dne 16. maja g. Horvat Franjo, abs. tehn., in odšel v službo v Ptuj k sreskemu cestnemu odboru. Kličemo mu prijatelji in znanci, katerih številu si je tekom nekaj mesecev zelo pomnožilo, da ga ohrani Bog čilega in zdravega na novem mestu ter ga prosimo, da se nas večkrat spomni. Biló srečno, dragi prijatelj! Tvoji prijatelji.

Ali si že obnovil naročnino?

Mesto milijonarjev.

Po zadnji davčni statistiki je v mestu Kopenhagen na Danskem 280 oseb (in med temi 56 žensk), ki posedajo premoženje 1 milijon kron. Izvenuradna statistika pa zatrjuje, da je v resnici zgoraj navedeno število kopenhagenskih milijonarjev trikrat večje.

Največji in najmanjši bankovec.

V arhivu angleške Nar. banke je shranjen na celem svetu najmanjši bankovec, ki se glasi na vrednost ene pence. Po neopredvidnosti blagajnika angleške Nar. banke je zašel samo en komad teh bankovcev v promet in sicer l. 1828. Banka je kupila ta

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Tako je bilo tudi pri Katiču. Nikjer se ni zagovoril. Glodal je na njem očitek, da je pahnil v nesrečo vsled preveč požrešnega hlastanja po razmahu premoženja celo svojo družino. Seveda mu je zatrjevala vest, da je nedolžen na tolovajstvih zeta; obenem mu je tulilo v uho iz notranjosti duše, kako je on, oče postopal tolovajsko brezsrčno s svojo edinko! Kaj mu bosta za bodočnost nedolžnost in denar! Ljudje bodo pozabili koj na njegov imetek in kazali nanj s prstom z opazko: Gliha vkup štriha! Roparji in konjači se ženijo med seboj!

Takale razmišljanja z očitani so jemala staremu tek in spanje.

In on — zagorski gazda je bil vajen prostosti v pravem pomenu te blažene besede. Storil je doslej, kar je hotel, jedel ter pil, kar in kolikor mu je pozelelo srce. Naenkrat so ga stiščali v kletko in mu predpisali, kedaj mora to in ono. Eden najhujših glo-

21

dalcev na njegovi žilavosti je bila samota. Ni imel nikogar, komur bi bil razložil prav od srca svoje preveliko gorje. V zaporu se je prav zavedel, kak dušni balzam bi mu bila ženka, če bi jo imel za razgovor in tolažbo.

Zetovo razbojništvo je bilo za Katiča gotova smrt. To je vedel stari po prestopu praga samotne zaporne celice. Z vidnimi znaki, da bo v zopetni prostosti kmalu po njem, je zapustil preiskovalni zapor po par mesecih.

Pripeljali so ga domov v Kraljevec. Legel je koj po vrnitvi in kmalu so ga ponesli na kraj večnega odpočitka.

Po očetovi smrti sta prodali Veronika in mati posest v Kraljevcu ter se skrili škodoželjni javnosti.

Josip Šuškovič, oskrbnik ter šafer pri Pasariču, ki je ovadil toliko let prikrita tolovajstva, je bil radi sodelovanja pri umorih obsojen na dosmrtno ječo. Samo radi tega, ker je oblasti odkril zločin, so mu prizanesli z vislicami.

Smrtna obsodba z obešanjem je bila izvršena v Zagrebu na treh glavnih sokrivcih.

Na ječo po več let je bilo obsojenih precej in po

Ne drži doma denarja! Franc Čeh, veletrgovec iz Murske Sobote, je prinesel podružnici Narodne banke v Mariboru celi šop tisočakov, ki so bili obžgani od plamenov. Omenjeni je pripovedoval, da se je v okolici Murske Sobote dne 22. maja vnela bajtarju koč. Začela je goreti tudi omarica, v kateri je imel pogorelec shranjenih 150 jurjev. V zadnjem trenutku je rešil denar, od katerega je bilo 70 tisočakov že povsem uničenih, o veljavnosti 80 bodo še pa sklepali pri Narodni banki.

Na evharistični kongres v Ljubljani

bodo vozili posebni vlaki:

1. vlak: Maribor—Ljubljana. Vstopijo udeleženci na postajah: Maribor, Hoče, Orehova-Slivenica, Rače-Fram, Pragersko, Slovenska Bistrica. Na ta vlak se pripeljejo udeleženci iz postaj: Ptuj, Hajdina, Sv. Lovrenc in Cirkovce. Voznina znaša 39 Din tja in nazaj (od Ptuja do Pragerskega je treba priti z rednim vlakom in ga plačati).

2. vlak: Konjice — Poljčane — Ljubljana. Vozi iz Konjic, stoji na vseh postajah do Poljčan, kjer stopijo vsi na 2. naš vlak v Poljčanah. Tu vstopijo tudi domačini. Ta vlak bode sprejemal tudi udeležence na postajah Sladka gora in Ponikva. Cena je 33 Din za vse postaje enako, za tja in nazaj.

3. vlak: Ljutomer—Ljubljana. Do Ljutomera se morajo udeleženci voziti z rednimi vlaki, tu vstopijo v naš 3. vlak. Ta bo sprejemal udeležence na vseh postajah Ljutomer—Ormož—Moškanjci. Cena za vse postaje enako: 47 Din za tja in nazaj.

4. vlak: Grobelno—Ljubljana. Na ta vlak vstopijo vsi, ki so se z rednim vlakom pripeljali na progi Rogatec—Grobelno, nato vsi, ki vstopijo na postajah: Grobelno, Sv. Jurij, Štore, Celje, Laško. Cena za vse postaje enako: 29 Din za tja in nazaj.

5. vlak: Velenje—Ljubljana. Na postaje Slovenjgradec—Velenje se žal ne moremo ozirati. Treba se je pripeljati do Velenja z rednim vlakom in ga posebej plačati, nato pa stopiti

v naš 5. vlak v Velenju. Ta vlak bo stal na vseh postajah: Velenje—Petrovče. Cena voznine je 33 Din za vse postaje enako, za tja in nazaj. Udeleženci s proge Prevalje—Maribor se pripeljejo v Maribor z rednim vlakom in imajo polovično vožnjo do Maribora, od tu pa se peljejo z nami v 1. vlaku.

6. vlak: Brežice—Ljubljana. Vozi iz Brežic in sprejema udeležence na vsah postajah do Zidanega mosta. Cena za vse postaje enako 29 Din.

S postaje Rimske Toplice do Trbovelj imate ugodnejšo vožnjo, ako se peljete z rednimi vlaki in zahtevate le polovično vožnjo. Posebne vlake smo organizirali le na dolžino z vsaj

100 km, ker so pač taki predpisi. Vozni red ša objavimo!

Prijavite se pri domačih župnih uradih! — Tam poleg voznine vplačate še: za kongresno knjižico 4 Din, za znak 1 ali 2 Din in, če hočete, skupno prenočišče, še 3 Din.

Posebni vlaki bodo imeli dovolj prostora. Vozili se bomo kot brzovlak. Kdor se vozi s posebnim vlakom, se mora držati le tega posebnega vlaka!

Gospode župnike prosimo, da prijavijo z dopisnico, koliko je udeležencev, da lahko že v binkoštnem »Slovencu« poročamo, kateri vlak gotovo vozijo.

Pogoj prave vzgoje.

Francoski škof Fenelon je bil izvrsten vzgojeslovni pisatelj in hkrati tudi vzgojitelj. Dobil je kakor častno tako težko nalogo, da vzgoji nečaka francoskega kralja Ludvika XIV., ki je bil določen za prestolonaslednika. Škof Fenelon je dobro poznal resnico, ki jo potrjuje izkustvo: »Nikdo ne znadobro ukazovati, ako se ni prej naučil dobro ubogati.« Hotel je torej princa predvsem naučiti uboganja. To pa je šlo prav težko. Princ je bil neubogljiv kakor mlad konj. Da bi mu ne dajali potuhe tisti, ki so bili z njim v zvezi, jih je škof Fenelon prosil, naj nikdar ne kritizirajo njegovih naredb in ukorov princu, naj ne stopijo na njegovo stran, marveč naj vedno podpirajo škofa in njegove vzgojne ukrepe. Storili so to. Če se je dal princ od svoje strastnosti zapeljati k nepokorščini, niso z njim hoteli spregovoriti niti besede ne. Ta splošni molk je odprl princu oči. Spoznal je svojo temeljno napako. Vdal se je svojemu škofovskemu vzgojitelju. Postal je značaj.

Veliki škof Fenelon je ravnal po glavnem vzgojnem navodilu: K pravi vzgoji je potrebna sloga in vzajemnost vseh vzgojiteljev. To velja predvsem za družino. Vzgoja ne uspe ter ne more roditi dobrih sadov, če oče in mati nista složna med seboj ter se pri vzgoji ne podpirata. Kar zida eden, drugi ruši. Čudež bi bil, če bi v taki hiši otroci moralno prospevali in v kreposti rastli. Ako žena ruši ugled in oblast moža, mož pa oblast in ugled žene, kako more potem ostati ugled in oblast staršev napram otrokom?! Škof Fenelon kliče v svoji knjigi »Vzgoja deklet« staršem: »Ne mislite, da ostanejo vaše napake otrokom skrite!« Med najusodnejše napake pa spada nesporazum in nesloga staršev. Krivda je ali na tej ali na oni strani, dostikrat na obeh. Znani dominikanski pater Weiss piše: »Mož more napram ženi sicer imeti preveč ljubezni, nikdar pa ne preveč spoštovanja.« Isto velja tudi o ženi napram možu. Blagor družini in mladini, ako se vzgojna volja staršev kaže in deluje kot enotna, kot ena volja po načelih krščanske vzgoje!

★

Sv. Lenart v Slov. gor. Prosvetno društvo »Zarja« pri Sv. Lenartu uprizoni v nedeljo, dne 2. junija, po večernicah ob 3. popoldne »materinski dan«. Okoliščine so nanesele, da je

pretežni večini člani onih stenjevskih družin, katerim je bil Grga Pasarič kum ali boter.

Stroga pa zaslužena obsodba je zadovoljila ter pomirila ljudska razdraženost radi roparskih umorov pod krinko bogastva ter kumstva. Narod se je le hudoval, ker je pobegnil izpred vešal tolovajski glavar. Kljub skrivnostnemu zginutju Grga Pasarič ni postal ljudski junak ter ljubljenec. Ne omenja ga nobena pesem ter ljudska pripovedka. S popolnim molkom se je maščeval nad njim priprosti narod, ker je bil brezsrčen tolovaj in zavraten morilec!

*

IV.

Razkuževalna komisija je še sicer obstojala v spodnjih krajih, vendar le na papirju. Po žalostnih dogodkih, katere smo opisali v prejšnjem poglavju, je bil strah najvišjih komisarjev pred kmečko revolucijo močnejši nego skomine po mastnih dnevnicah.

Kar noč je vzela vodilno gospodo razkuževalcev. Pustili so po svojih sedežih škropilnice z zalogami hudičevega olja in se niso več vrnili. Zapustili so ušivci v brežiškem okraju bridke spomine, trtni uši

pa niso storili najbrž nič žalega. Uničevanje trtne uši je požrlo velike vsote; uspehov ni bilo nobenih.

Po razhodu Hanslove komisije je opravila trtna uš v primeroma kratkem času to, kar so še prepustili razkuževalci. Leta 1885 so bili stari vinogradi od Brežic do št. Petra pod Sv. gorami uničeni. Samevalo je še po gričih ter holmih nekaj trt, ki so pa rodile kislino, da se Bog usmili. Mesto trte je pogrnala zel in praprot je prerasla one bivše vinograde, katerih niso prekopavali za posetev koruze, ovsa ali za nasad krompirja. Udarec po trtni uši je bil za nekatere vinogradnike tako hud, da se niti zmenili niso za zemljo, ki je rodila tako dolgo najboljšo vinsko kapljo.

Pogled na še pred leti tolikanj mične ter vabljive holme ter gričke je bil po opustošenju trtne uši res žalosten! Grozila je nevarnost, da bo praprot začelo spremljati v najkrajšem času vse mogoče trnje ter grmovje in bodo nastale neprodirne goščave.

Pesem o vinski kaplji ter gričkih, o konjičkih, ki škreblijo, je utihnila, veseli čirček se je umaknil bolj v severno ležeče in še rodeče vinske lege. Kruha je bilo, kruha, a prave pijače ter dobre volje ne! Z

bankovec z velikim trdom za 5 funtov. Ravno tako poseda arhiv omenjene banko največji bankovec, ki se glasi na 1 milijon funtov. Od največjega bankovca so še tri nadaljni komadi, ki so v posesti kralja Jurija V., rodbine Rotschild in Samuel Rogers.

Ščetka za snaženje zob je stara 150 let.

Izumitelj zobne ščetke je kaznjenec Adis, ki je moral v ječo radi vstaje v Londonu krog leta 1780. Ko je bil spuščen na svobodo, je ustanovil tvornico za izdelovanje zobnih ščetk, ki obstoji še danes. Do iznajdbe Adisove so si snajžili zobe na ta način, da so ovili okrog kazalca desne roke plat-

bolj pozno, bo pa tem bolj pristrčno. Na sporedu je otroška trodejanika s petjem »Materin blagoslov«, otroški simboličen prizor s petjem »Naša dobra mamica«, deklamacije, govor ter pevske točke moškega, mešanega in ženskega zbora. Iskreno vabimo vse matere od blizu in daleč ter vse, ki jim je beseda »mati« ljuba in sveta.

Ljutomer. Ob priliki prvega koncerta, ki ga priredi ljutomersko okrožje Pevske zveze v Ljubljani v nedeljo dne 2. junija, Vas, cenjeni pevci in drage pevke, naša prleška metropola spoštljivo pozdravlja ter Vam kliče najpristrčnejši: Dobrodošli! Ljubezen do naše pesmi Vas k nam žene. To ljubezen pa moramo tembolj občudovati in ceniti, ker se ne strašite žrtev! Ko končate z dnevnim delom, greste po eno uro in še več daleč, se zbirate okrog svojega pevovodje, se vežbate in vadite, tako, da Vam ostane malo časa za nočni počitek. Ničesar nimate drugega od teh velikih žrtev, kot to zavest, da služite s tem delom svojemu narodu in domovini in da propagirate med nami za svoje pevske ideje.

Zmučeni ste od vsakdanjega dela, žuljave in od sonca so ožgane Vaše roke, Vaših čevljev se drži zemlja težkih poti, toda Vaša srca so prožna, rahločutna in navdušena ob enem, zato se prav nič ne čudimo, da ste se združili in zbrali v mogočnem zboru, da se nam kot organizirana armada predstavite. Vaši veliki ljubezni, tej brezprimerni požrtvovalnosti, temu prelepemu misijonskemu delu na polju pevske kulture in blažitve naših src: čast in slava! Mi pa, katerim je ta prireditev namenjena, odzovimo se v mnogobrojnem številu. S tem, da bomo koncert posetili in s prispevkom, ki ga žrtvuemo v obliki vstopnine, ki je, če pomislimo, koliko truda in žrtev so prireditelji v to vložili, prav malenkosten, bomo samo pokazali, da znamo ceniti delo teh pionirjev pevske kulture med nami. Takega koncerta ne nudi vsaka prilika, zato v nedeljo dne 2. junija t. l. ob pol štirih popoldne vsi v Katoliški dom!

Velika Nedelja. Na vnebohod, dne 30. maja, bo po večernicah v Križniški dvoran! Lepa materinska proslava, kjer nastopijo večinoma

Živela abstinenci!

Napij se iz studenca,
živela abstinenci!

le otroci. Ta dan se bo ponovila tudi otroška igrice »Sirota Jerica«, ki je ravno za ta dan najbolj primerna. Vabljeni so vsi, a prav posebej naše matere, ker je ravno njim namenjen ta dan.

Fantovski praznik na binkoštni ponedeljek pri Sv. Tomažu nad Vojnikom. Spored: Ob pol 9 zbirališče v vojniški cerkvi. Ob 9 skupna procesija z godbo in fantovskimi prapori k Sv. Tomažu. Ob 10 slovesno sv. opravilo za fante na prostem. Slovesnost bo vodil mil. g. stolni kanonik dr. Ivan Žagar iz Maribora. Po zaključeni slovesni proslavi skupen odhod z godbo nazaj v Vojnik. Fantje, pridite vsi iz vse dekanije in iz sosednjih župnij! Agitirajte od fanta do fanta, da pridejo vsi brez izjema na skupni fantovski praznik!

Odprta noč in dan so groba vrata

Maribor. Umrli je v Mariboru g. Anton Simonič, oče urednika in carinskega uradnika. Ob lepi udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev se je vršil pogreb na mestno pokopališče na Pobrežju 27. majnika popoldne. Rajnemu svetila večna luč, žalujočim ostalim naše sožalje!

Pekre pri Mariboru. Bridka smrtna kosa, katera je v minulih mesecih tekočega leta tako neizprosno kosila v limbuški fari, je pokosila tudi komaj 55 let starega, vrlega moža g. Ivana Wagner, v pokojnega zidarja na železnici in posestnika v Pekrah pri Mariboru, ki je nenadoma na otrpnenju možganov dne 18. aprila t. l. zapustil ta svet ter se preselil v boljše domovino. Pokojni Ivan je bil rojen 6. marca 1880 na Bohovi v župniji Hoče ter je kot zelo spreten zidar dalje časa delal v de-

lavnicah državnih železnic v Mariboru. Naporno delo in pa nesrečna prirojena mu bolezen padavica sta ga prisilili, da je moral v najboljših letih zapustiti službo in iti v predčasni pokoj. Postavil si je v bližini Studencev lično hišico z majhnim gospodarskim poslopjem, kjer je ob strahu svoje skrbne žene ter pridne hčerke živel. Kolikor mu je njegova nadležna bolezen dopuščala, si je s svojimi pridnimi rokami tu in tam kot spreten zidar prisluzil nekaj denarja, da so on in družinica ob majhni pokojnini lažje shajali. Bil je tudi muzikalično zelo nadarjen ter je v svojih mlajših letih dolgo časa sviral pri pekerski godbi. Nepozabni rajni je bil zelo dober človek ter globokoveren kristjan. Kako ga je vse spoštovalo in rado imelo, o tem je pričal njegov veličasten pogreb na limbuško pokopališče, katerega se je udeležilo osobito veliko njegovih stanovskih tovarišev in drugih od blizu in daleč ter ogromna množica drugega ljudstva iz domače in sosednjih župnij. Počivaj v miru, nepozabni in dobri mož ter večna luč naj Ti sveti!

Limbuš pri Mariboru. V naši limbuški fari je letos v spomladni dobi smrt prav pridno kosila in ni izbirala med mladim in starim. Nenadni smrti je nepričakovano podlegla tudi gospa Elizabeta Šumenjak, soproga g. Jankota Šumenjak, upravnika banovinske trsnice in sadjarice v Pekrah pri Limbuš. Stara ne še 32 let, je nenadoma zapustila ta svet, zapustila svojega ljubljene soproga in nad vse ljubljeno edinko hčerkico Jožico. Umrli je, ne da bi kdo mislil na to. Pokojna Betka je bila edina hčerka velespoštovanega, mnogoletnega žu-

neno krpico, jo omočili in drgnili z njo zobovje.

Najmanjši ptiči.

Amerikanec dr. Alexander Wetmore je odkril na otoku Haiti pred osrednjo Ameriko ptice, ki so veliko manjše nego znani kolibri in nič večje kakor čebele. Ti najmanjši ptički so izredno bojevit in se lotijo z napadi mnogo večjih tovarišev.

Petelin s 6 m dolgim repom.

Na Japonskem in še posebno na polotoku Korea obstoja že od pamtveka navada, da gojijo jokohama peteline z izredno dolgimi peresi v repu. V kitajskih knjigah je zabeleženo, da so poznali peteline z neverjetno

vinom je bilo pri kraju tudi z edinim pravim dohodkom v spodnjih krajih. Kmetje so obubožali v najkrajšem času. Niso imeli ne za obleko, da še za sol in tobak ne! Če je kateri prodal kak živinski rep na sejmu kje višje od Št. Petra, kjer so še pontujali po krčmah vino, se ga je pošteno nakresal v spomin, da se je mudil med bratci, ki še pijejo vince.

Kako hudo je bilo v brežiškem okraju po uničenju vinogradov, nam naj pojasni sledišči vzgled:

Prikupljiva in velika župnija Pišce pri Brežicah je bila od nekdanj na glasu kot dobra ter so bili tam mošnji gg. župniki gospodarsko trdni. Iz Pišec niti kaplani niso radi odhajali, kaj šele župniki. V dobrih časih in v dobi trsne kule od 1878 do 1890 je župnikoval v Pišecah g. Simon Černoša. Iz Pišec se je preselil v Slovenjgradec. Ob slovesu je rekel s priznane:

»Če bi ostal še nekaj časa v Pišecah, bi ne odnesel niti celih hlač radi revščine!«

Ako so poprej dobrostoječi župniki obupavali ter bežali iz teh krajev, kako je šele bilo v žepu in pri srcu navadnemu kmečkemu trpinu!

Bolj brihtni vinogradniki so se spominjali, kako

so jim razlagali strokovnjaki pred nastopom ušive komisije, da je mogoča obnova po trtni uši uničenega vinograda na ameriški podlagi. Na ta način obnovljenim vinogradom uš ne more blizu.

Pretežna večina ljudi je bila pa trdnega prepričanja, da je propad vinogradov očitna kazen božja za grehe pijancev, kar je potrjeval zmiraj in zmiraj v svojih pridigah že omenjeni pišečki g. župnik Simon Černoša. Poslušalci njegovih propovedi so šli še dalje in trdili:

»Ker je opustošenje ter uničenje vinogradov kazen božja, se tudi ne bodo dali obnoviti.«

Le bore malo je bilo onih, in sicer najbolj brihtnih ter naprednih, kateri so upali, da bo prišlo do zasajanja odporne ameriške trte, ki bo rodila več in boljše vino nego stara. In ravno tem pionirjem modernega vinogradništva je manjkalo skraja preizkušenih strokovnjakov, sicer bi bilo prišlo do riganja in novih nasadov še prej.

Hočemo še omeniti, da je bil na Štajerskem najprej napaden in uničen cd trtne uši okraj Brežice. V ptujskem okraju se je pojavila ta uničevalka šele leta 1886, in sicer najprej v Goričkem vrhu, po Turškem

pana g. Alojzija Sela, posestnika in gostilničarja v Zrkovcah pri Mariboru. Rajno smo pokopali na limbuški mrtvaški njivi. Naravnost veličasten — takega Limbuš še ni videl — je bil njen pogreb. Vodil ga je njen rojak in v osnovni šoli sošolec v družbi domačega g. župnika in še dveh duhovnih sobratov ter je rajni v slovo spregovoril prisrčne besede, ob katerih se je zalesketela solza v marsikaterem očesu. Rajna gospa Betka je zapustila ljubečega soproga in drago hčerko Jožico, še živečega očeta in mater, kateri vsi s turobnim srcem žele, da bi se zopet videli nad zvezdami. Rajni duši mir in pokoj, preostalim naše sožalje!

Sv. Ana v Slov. goricah. Dan za dnevom se množijo grobovi na našem pokopališču. Tako smo dne 9. maja spremljali na zadnji poti Alojzijo Veinhandl, učenko 5. razreda iz Ščavnice. Nesrečna jetika ji je končala mlado življenje. Da je bila v šoli priljubljena, je pokazal pogreb, katerega se je udeležilo učiteljstvo z vsemi učenci, kateri so ji zapeli v slovo ter s cvetjem obsuli njen grob. Rajni Lojziki želimo srečno večnost! Staršem, bratoma in sestram pa naše sožalje! — Nepričakovano naglo je nemila smrt pobrala iz naše sredine Antona Lampl iz Ščavnice. Rajni je bil vzor pridnega, zanesljivega in zvestega delavca in si je kot tak pridobil spoštovanje ne le svoje gospodinje, pri kateri je kot viničar služil 18 let, temveč tudi pri vseh, kamor je hodil na delo. Pogreb se je vršil v nedeljo dne 12. maja ter pokazal, kako je bil rajni priljubljen. Spremljala ga je velika množica na zadnji poti. Tebi, dragi Anton, želimo, da bi se nad teboj spolnile besede našega Zveličarja: »Pridi, zvesti in modri hlapec, ker si bil v malem zvest, hočem te čez veliko postaviti; pojdi v veselje svojega Gospoda.« Njegovi ženi, sinom in hčerkam naše sožalje!

Sv. Bolfank v Slov. goricah. Tu smo pokopali minuli teden dobrega krščanskega moža in uglednega gospodarja Antona Muršeca iz Biša. Podlegel je daljši bolezni, katere kali si je našel že iz vojnih časov na ruski fronti. Bil je dolgoleten naročnik »Slovenskega gospodarja«, skrben gospodar, vnet za vsak napredek kmetijstva ter dober sosed v svojem domačem kraju, kjer je bil splošno priljub-

ljen. Previden s tolažili svete vere je umrl v 58. letu svoje starosti. Sv. mašo zadušnico ter ves pogreb je vodil č. g. Paluc iz Ljubnega, kojemu je bil rajni stric. Pri odprtem grobu mu je spregovoril zadnje poslovilne besede. Žalujoci ženi naše sožalje, njegovi duši pa večni mir onkraj groba!

Griže-Zabukovca. V ponedeljek dne 20. maja smo spremljali k večnemu počitku komaj 34-letnega Antona Romih, predelavca v rudniku v Libojah. Pokojnik zapušča poleg ljubeče žene in dveh otrok v starosti 10 in 8 let, še očeta, vpokojenega rudniškega paznika. Rajni je bil ves čas svojega življenja globokoveren mož. Kot dolgoletni odbornik bratovske skladišnice je vedno in povsod stavil svoje moči v

Št. Peter pri Mariboru. Kakor po drugih župnijah, se je tudi pri nas ustanovil župnijski odbor KA, v katerem so zastopane vse vasi in vsi sloji. Da bi le svojo lepo nalogo odlično vršil. — Snuje se Marijin vrtec, vrtec pridnih otrok. Zadnjo nedeljo majnika so že imeli slovesen sprejem. — Romanja na Trsat se je udeležilo 12 šentpeterčanov. Samoobsebi umevno, da se v obilnem številu udeležimo tudi evharističnega kongresa v Ljubljani. — V mariborski bolnici je umrl 47letni viničar Černič Feliks iz Nebove. Naj počiva v miru!

Marenberg. V minulem tednu so se v tuk. okolišju obhajale velike slovesnosti. Na god sv. Pankracija dne 12. maja je bila pri Sv. Pankraciju na meji tolika udeležba, kot že dolgo ne; pri tej priliki se je videla potreba, naj bi Slovensko Planinsko Društvo oskrbelo večje prostore za tujce. — V sredo dne 15. t. m. je prišla iz Dravograda in Mute velika procesija k Sv. Trem kraljem. Bila sta tamkaj dva duhovnika, gg. Ivan Černoga in Fran Podgornik. — Dne 16. maja pa se je obhajala pri Sv. Janezu 200letnica, ko je bila ta cerkev pozidana in posvečena. Zgodilo se je to zelo slovesno. Prišlo je 6 gg. duhovnikov, slovesno sv. mašo je opravil marenberški g. dekan Ivan Messner, ki je tudi oskrbel cerk-

službo svojih tovarišev rudarjev. Kako je bil priljubljen, je kazal njegov pogreb. Udeležila se ga je poleg zastopnikov vodstva podjetja velika nad 600 glav broječa množica ljudstva. Pri hiši žalosti mu je govoril ginljive besede v zadnji pozdrav rudar Brezovšek, ob odprtem grobu pa domači gospod župnik. Žena z otroci kakor tudi žalujoci oče se vsem iskreno zahvaljujejo, prosijo pa obenem molitve za večni pokoj rajnega.

Kostrivnica pri Rogaški Slatini. V ponedeljek dne 12. t. m. smo spremlili k večnemu počitku daleč na okrog znanega sodarja po domače Kamenskega Tonča, ki je v soboto dne 11. maja, zadet od srčne kapi, nepričakovano preminul. Naj v miru počiva!

vi za njeno 200letnico nova okna in novo spovednico kot spomin, da je bil sv. Janez mučen radi spovedne molčečnosti.

Loka pri Framu. Iz našega hribovitega kraja pošiljamo po redko poročila v svet. Pa še sedaj nimamo nič veselega poročati. Kriza je tudi pri nas kakor povsod. Lansko leto nam je toča pobila več kot polovico pridelkov. Prišli so pregledat škodo ter obljubil, da nam bodo davke za 50% znižali. Letos je pa prišla koruza na občino za bolj uboge ljudi. Ubogi so jo morali vnaprej plačati po 1 Din za 1 kg (seveda kdor je imel denar). Glavni dohodek nam je nek-daj dajal gozd, sedaj še bo pa tega zmanjkalo. Seveda sekamo in vozimo les, dobimo pa za njega ravno toliko, da si kupimo sol in milo, svetimo s treskami, oblečeni že hodimo, da ni za med svet. Če hočemo, da se nam na vozeš šine prehitro ne obrabijo, jih med vožnjo podlagamo z lesenimi cokljami, če pa ni kolomaza kupiti, pa nekateri med vožnjo polže vtikajo v puše, da jim preveč ne cvilijo. Tako se nam godi. Pravijo, da nam bo od sedaj naprej boljše; upamo že lahko, če ne bomo mogli več s pljučami dihati, bomo pač morali z jetri fretati.

Sv. Venčesl pri Slov. Bistrici. Venčesl, ki leži le 38 m višje kakor Slov. Bistrica, je zelo zdrav kraj: letos imamo pač že 12 rojencev, a nobenega mrliča.

Sv. Urban pri Ptujju. Dne 2. junija t. l. bo odkritje in blagoslavljanje spomenika v sve-

vrhu ter sploh v Zavrču. Leta 1888 v okraju Maribor, in sicer najprej pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah. V okraju Celje leta 1889 v Roginski gorci.

V župniji Bizeljsko, in sicer v smeri proti Brežicam v Stari vasi leži tik ob cesti krepka kmetija z lepo hišo in urejenimi gospodarskimi poslopji — Balonova domačija. In ta hiša je bila zibelka za vinarstvo in obnovu spodnjih krajev in sploh celotne vinorodne Štajerske. V omenjeni hiši se je rodil dne 13. februarja 1862 Ivan Balon, poznejši deželni vinarogradni komisar. V bizeljski rojstni knjigi je beležen njegov priimek z dvema l. Oče mu je bil Ivan, mati Barbara, rojena Janežič.

Ne bo odveč, če beležimo kratek životopis tega v gospodarskem oziru najzaslužnejšega moža za Slovensko Štajersko, ki žalibog še do danes nima niti spominske plošče na svoji rojstni hiši.

Ivan Balon je končal kot kmečki sin višjo realko v Ljubljani. Po končani srednji šoli se je posvetil, kar je bilo tedaj redkost, višjim kmetijskim naukom. Končal je leta 1886 z odličnim uspehom vinarstvo ter sad-

jarsko šolo v Klosterneuburgu, kjer sta tedaj delovala in poučevala svetovno priznana strokovnjaka Barbo in Rathay.

Po končanih študijah je hotel svoje nauke pokazati domačinom v praksi. Lotil se je praktičnega kmetijstva na očetovem domu in na graščini v Pišecah.

Poslušajmo, kaj so objavile o očetu ameriških trtnih nasadov na Slovenskem Štajerskem Ivanu Balonu »Naše Gorice*«, svoječasno glasilo Vinarskega društva za Slovenijo:

»Že junija 1887 je bil pozvan Ivan Balon v državno službo kot tehnični vodja javnih del proti trsnim ušim, kjer je bil do konca junija 1890. Prve državne poskusne nasade je Balon ustanovil na Wiberjevem posestvu blizu Zavrč v Halozah.

Medtem, v marcu 1888, je položil na dunajski visoki šoli za kmetijstvo izpit učne sposobnosti za vinarstvo in sadjarstvo na kmetijskih šolah s prav dobrim uspehom.

(Dalje sledi.)

* »Naše Gorice« leta 1929.

dolgimi repi že okrog leta 1000 pr. Kr. V naravoslovnem muzeju na Dunaju je videti nagačenega petelina, kojega rep je dolg 490 centimetrov.

Dve vrsti strupenih pajkov.

V Aziji živi pajek, kateremu pravijo »črna volk«. Ugriz ali pik tega pajka pomeni tekom dveh dni sigurno smrt. Zelo strupen je komaj 1 cm dolgi pajek, ki je posebno razširjen po severnoameriški Kaliforniji in se imenuje »črna vdova«. Iz tega pajka pripravljajo Indijanci za svoje puščice najbolj nevarni strup.

Rojstva so padla na Angleškem od leta 1912 do danes za 29%.

tovni vojni padlim vojakom urbane župnije. Spomenik stoji pred cerkvijo v podobi piramide, na katero so vzdane plošče z imeni padlih po bivših občinah. Služba božja s primernim govorom se bo vršila pred spomenikom. Razni govorniki so obljubljeni od drugod. Prosimo sosedne fane, da ne prirejajo tisti dan kakšnih prireditev in se udeležijo naše slovesnosti.

Polenšak. Čitali smo v časopisu, da so že skoro povsod v to določene komisije precenjevale veliko škodo, ki jo je prizadejalo ubogim posestnikom širom Slovenije mrazovje v začetku maja. Pri nas se doslej velika škoda ni ocenila. Zadelo nas je 50odstotno pri orehih, murvah in fižolu celo 100odstotno. Pričakujemo od pristojnih činiteljev, da nam siromakom priskočijo na pomoč vsaj v tem, da se nam pravično oceni škoda, ki smo jo utrpeli po zadnjem mrazovju.

Št. Janž pri Velenju. S sklepno prireditvijo gospodinjkega tečaja dne 12. maja je bila združena tudi odhodnica naših fantov-rekruťov. 21 jih je bilo. Ko je moški pevski zbor odpel nekaj soldaških-narodnih, je vzel g. župnik v imenu društva od njih prisrčno slovo in jim prijateljsko dal nekaj navodil za na pot v novo službo. In ko se je še mešani pevski zbor v njihovem imenu poslovil od »hišice očetove«, smo si segli v roke in si voščili čimprejšnjega veselega svidenja. Naši dobri fantje pa so hoteli letos vzeti slovo tudi z Marijo. Polnoštevilno so prišli dne 14. majnika k šmarnični pobožnosti in mnogi so sprejeli med sv. mašo sv. obhajilo, kar je bilo zelo spodbudno. Med sv. mašo je prepeval moški in mešani pevski zbor. Ko je g. župnik po maši v kratkem nagovoru izpred oltarja izročal fante Marijinemu varstvu in prosil za nje njenega materinega blagoslova in so še pevci zapeli poslovilno pesem: »Z Bogom dans Marija pravi«, ni ostalo suho nobeno oko. Obljubili smo jim, da bomo pri Mariji zanje molili in darovali sv. obhajila, od evharističnega kongresa v Ljubljani in od Marije Pomagaj na Brezjah pa poslali prijazne domače pozdrave. — Dne 13. majnika se je poročil Baluh Vinko, po domače Štukovnik v Černovi, z Gril Angelo iz Lipja. B'lo srečno!

Št. Janž pri Velenju. Ker je banska uprava nakazala našemu gospodinjškemu tečaju visoko vsoto 800 Din, se čuti dekliški krožek kot prireditelj tečaja dolžnega, da se za to podporo tudi javno najprisrčneje zahvali. Naj bo v spodbudo vsem okolišem, kjer se snujejo novi tečaji, da bodo njihovi prireditelji z oziranjem na razumevanje in podporo pristojne oblasti srčno premagali vse ovire in vsa nasprotja, ki jih ima vsaka dobra stvar.

Št. Janž pri Velenju. Čeprav bomo letos v večjem številu poromali na evharistični kongres in k Mariji Pomagaj v Ljubljano, se bo vendar, kakor vsako leto, priredilo običajno, zaobljubljeno romanje k Mariji v Novoštiftu. Romarji odidejo na binkoštno soboto iz postaje Velenje z vlakom, kakor druga leta in pridejo v Novoštift na binkoštno nedeljo ob treh popoldne. Verniki ste naprošeni, da se procesiji pridružite in priljubljenega romanja udeležite.

Kostriavnica pri Rogaški Slatini. V nedeljo dne 12. maja je bil za nas Kostriavničane dan veselja in radosti, naša nad vse delavna gasilska četa je imela slovesno blagoslovitev tako težko pričakovane motorne brizgalne. Ob pol enih popoldne je bil sprejem sosednjih gasilskih čet na Podplatu iz cele šmarske župe in župnega starešinstva, nato je bil slovesen pohod ob sviranju domače godbe v župnijsko

cerkev, kjer so bile večernice in nato slovesna blagoslovitev brizgalne, katero je izvršil domači gospod župnik po slovenskem obredniku, pri katerem je odgovarjala cela domača gasilska četa. Pred blagoslovitvijo je gospod župnik v ganljivem govoru orisal pomen in požrtvovalnost gasilcev ob času požara, in povdarjal, da ni organizacije, naj si bo verske ali prosvetne, ki bi s tako nesebično ljubeznijo hitela na pomoč ob času nesreče naj si bo prijatelju ali sovražniku. Nato je povzel besedo župni predsednik tovariš Drobne, ki se je zahvalil gospodu župniku za v srce segajoč govor ter častital domači gasilski četi, ki je v kratkem času in v hudi denarni krizi si mogla in upala nabaviti tako zaželjeno in drago motorno brizgalno. Konečno se je oglasil tovariš predsednik domače gasilske čete Sovinc. Pozdravil je skupno starešinstvo, vse tovariše sosednjih čet in vso ostalo občinstvo ter podal kratko poročilo o nabiranju prispevkov in o stanju blagajne. Prosil je tudi, da ostanemo še naprej prijatelji gasilstva, da pomagamo plačati, v kolikor še nismo. Krmovale so pri blagoslovitvi brizgalne naslednje gospe: Ogrizek Rozina, Ogrizek Marija, Čebular Marija, Šeligo Roza, Benčina in g. spa od bočkega Jagra. Biti za bōtro je velika čast, pa še večja žrtev. Omenjene gospe so si postavile trajen spomenik pri domači gasilni četi!

Pišce. Mesec majnik je. Marijo Marijo častijo vsi njeni verni otroci. In tudi pri nas ne zaostajamo. Vneti so zlasti otroci. Že drugo leto je Cvetkov križ v Globokem središče, kjer se večer za večerom zbira mladina z odrahljimi častit majniško Kraljico. Tudi podružnica sv. Barbare odmeva vsak večer od Marijinih pesmi, ki done proti nebu v počastitev Matere božje. Toda glavne šmarnice se vrše vsak dan ob petih zjutraj v farni cerkvi sv. Mihaela. Da bomo pa lepo zaključili majniško pobožnost, bomo zadnjo nedeljo v maju popoldne posvetili Mariji mladino, šolarje pišečke župnije. Ta dan bomo slovesno sprejeli v Marijin vrtec nanovo priglašene. Lepo število jih je. To jih bo nebeška Mam'ca vesela. Za prvo sv. obhajilo, ki bo na god sv. Alojzija, pa se pripravlja 85 otrok. — Rudnik imamo tudi v naši fari. Imenuje se »Nova nada«. Res nam je treba nove nade v teh težkih in krize polnih časih. Pa je ta črna dijamant naše »Nove nade« že par let spal spanje pravičnega. Sedaj ga budijo zopet iz spanja 7 delom se je že začelo. Bog daj, da bi vsaj nekaj časa trajalo in donašalo našim ljudem zaslužek, ki so ga tako potrebni.

Pišce. K vojakom smo te dni poslali lepo število junakov-korenjakov. Nekateri so bili res tako junaški, da so se ga malo »natreskali«. Toda to se jim je menda že vse skad'lo, predno so prišli na svoje nove mesto. So tudi že naši fantje postali bolj pametni in gredo trezni od doma.

Osterfeld v Nemčiji. Dne 19. aprila je nas obiskal g. Oberžan; imel smo prav lepo pobožnost, samo kratko je bilo; en popoldan in drugi dan dopoldan. Bila je pa prav lepa udeležba. Hvala g. Oberžanu za njegov trud, obenem tudi g. Tensundernu. — Dne 13. aprila smo spremili k večnemu počitku člana društva sv. Barbare Franca Kavšeka v starosti 56 let, doma iz Stične. Naj v miru počiva!

Castrop-Rauxel v Nemčiji. Dne 7. aprila je umrla po pettedenskem bolehanju vdova Katarina Pucel v starosti 75 let. Prišla je v Nemčijo pred 46 leti ter je bila vzorna članica Društva sv. Barbare. Imela je osem otrok, od katerih jo je šest spremljalo k večnemu počitku,

Gosp. duhovnikom

priporoča

Cirilova knjigarna v Mariboru na Aleksandrovi cesti sledeča dela:

- Hättenschwiler- Wie gut der Heiland ist, I. in II. del kart. Din 144.—
 Goodier: Jezus Christus als Mensch unter Menschen, kart. Din 105.—
 Lippert: Die Kirche Christi, kart. Din 62.—, vez. Din 80.—
 Greeve: Kurz und gut, kratke pridige, broš. Din 36.—
 Dörner: Die ewigen Sterne, broš. Din 45.—
 Bierbaum: Kurz und fasslich, broš. Din 56.—
 Tongelen: I mGeiste des Evangeliums, pridige od binkoštno dobe dalje, broš. Din 50.—
 Fattinger: Der Katehet erzählt, četrta izdaja, katera je pravkar izšla, vez. Din 100.—

eden od teh osmih pa je v Rajhenburgu v domovini. Društvo je poskrbelo za lep pogreb in za sv. mašo. Naj v miru počiva in naj ji bo tuja zemlja lahka, ostalim pa izrekamo naše globoko sožalje!

Scherlebeck v Nemčiji. Dne 19. maja nas je obiskal g. vikar Tensundern. Kar presenečeni smo bili od velikega obiska v cerkvi, kakor tudi v dvorani. Imamo namreč našo pobožnost pri č. sestrah v kapelici. Naš g. župnik je osebno na domu vsakega obiskal in ga povabil za ta dan. V pridigi nam je orisal pomen meseca majnika in nebeške Kraljice ter pomen potovanja v domovino na evharistični kongres v Ljubljani. Domovina je kolikor vemo že več let poslala kako pomoč, pa naša društva so komaj par let deležna te pomoči; prej ko smo imeli druge predsednike Zveze, nismo nič dobili. Zato se moramo zahvaliti g. komisarju Goričarju, kajti on je pravičen in hoče biti vsem pravičen, čeravno ga zavida oseba, ki prejema 400 mark mesečno. Ali ne bi bilo boljše, da bi nam domovina poslala sem učitelja, kateri bi res koristil narodu.

Moers-Meerbeck. Naše Društvo sv. Barbare praznuje na binkoštni pondeljek 25letnico obstoja. Društvo sv. Barbare Hochheide praznuje enako slovesnost dne 2. junija. O poteku teh slovesnosti poročamo pozneje.

Moers-Meerbeck v Nemčiji. Za evharistični kongres v Ljubljani so darovali do sedaj: vdova Koštomaj 1 marko, Bratovščina Wehofen 2 marki, neimenovan 1 marko, Društvo sv. Barbare v Meerbecku 6 mark, Scherlebeck 2.50. — Za spomenik pokojnemu kralju so darovali: Društvo sv. Barbare Scherlebeck 2.50 marke, Zveza jugoslovanskih katoliških društev 5 mark, neimenovan 70 pfennigov, Ivan Lindič 2 marki.

Peter Rešetar rešetari.

Paktomanija. Najnovejša bolezen, ki je imajojo skoro vse države sveta, je paktomanija, to je težnja, da se vsak te len sklene nov pakt. Najbolj je bila bolna na tem Francija, sedaj pa se je ta bolezen posebno pokazala na Angliji, ki hoče, da se napravi zopet nov svetovni mirovni pakt, ker oni iz leta 1918 je že zastarel. Tudi Nemčija se je že nalezla te bolezni, Hitler je govoril, da sklene pakt, da ne gre v noben pakt.

Madjarska nedolžnost. Dosedaj smo rekli: Ta je nedolžen kakor Lahov koš. Po zadnjem zasedanju v Ženevi pa moramo reči: Ta je nedolžen kakor Madjarska.

Valutašmuglerja. Zadnjič sem napisal, da ima Nemčija v Mariboru podružnico. Ob tej priliki sem omenil tudi Jugoslovansko akcijo. Ker v Mariboru ista itak ne obstoja, zato ni bila mišljena mariborska, ampak oni znani slučaj v Pragi. Sicer pa se v bodoče ne bo več spleščalo šmuglati, ker so v Mariboru zato strašansko hude kazni.

Poslednje vesti.

Politične novice iz drugih držav.

Volitve v deželne zbere in okrajne zastope so se vršile zadnje nedeljo na Čehoslovaškem. Češke stranke so obdržale v glavnem svoje dosedanje postojanke, Henleinova stranka (hitlerjanci) je napredovala. S temi volitvami je zaključena volilna borba v Čehoslovaški. Koncem tega tedna je pričakovati tretjo obnovo Malypetrove vlade.

Domače novice.

Delavec smrtno ponesrečil. Dne 27. maja zjutraj sta šla po zasilni brvi preko Savinje, katero regulirajo pri Celju, dva delavca. Oba sta padla z brvi v Savinjo. 23letni kovaški pomočnik Jožef Stus iz Št. Vida pri Planini je utonil, njegov tovariš se je rešil.

Obupno dejanje dveh mladih fantov. Skupno sta zavžila strihnin radi nesrečne ljubezni pri Klojčniku v župniji Sv. Peter pri Mariboru: 22letni Vinko Mihorko, mizarski pomočnik iz Rač, in 19letni Martin Klojčnik. Ko je pribrazil na pomoč mariborski rešilni oddelek, je bil Klojčnik že mrtev, Mihorko so prepekljali v bolnico, kjer so mu izprali želodec in je upanje na okrevanje.

Najet umor pred sodniki. Pred okrožnim sodiščem v Celju se je vršila dne 27. majnika razprava proti 32letnemu brezposelnemu delavcu Poleniku Ivanu, ki je bil obtožen, da je popoldne dne 18. februarja letos na gozdnem kolovozu pri Sv. Jakobu v občini Sv. Jurij ob južni žel. po zrelem prevdarku in radi obljube dosmrtnih oskrbe, torej iz koristoljublja, usmrtil 68letno prevžitkarico Repec Elizabeto, ter Repecu Adamu in Repec Franciški, ker sta v času od 26. januarja do 18. februarja letos pri Sv. Jakobu kot sin in sinaha, potem ko sta po zrelem prevdarku in iz koristoljublja, da se rešita dajanja prevžitka, sklenila usmrtiti svojo mater odnosno taščo Elizabeto Repec, z obljubo dosmrtnih oskrbe v svoji hiši naklepoma nasnovala in zavedla Polenika k temu dejanju. Adam Repec je bil obsojen na smrt, njegova žena Franciška na 20 let robije, Ivan Polenik na dosmrtno ječo.

Velika tatvina. V Škofji Loki pri Balantovih je odnesel neznan tat 17.686 Din gotovine.

Prireditve.

Sv. Lovrenc na Pohorju. V nedeljo dne 2. junija obišejo naš trg bojeviti »Maratonci« iz Maribora. Priredili bodo v posojilnični dvorani ob treh popoldne propagandne prijateljske tekme v rokoborbi in boksu. Pri tem bodo nastopili najboljši atleti, ki jih ima slovenski športni klub »Maraton« med svojimi člani v Mariboru in v Rušah. Med temi atleti bodo nastopili prvaki Slovenije ter Jugoslavije ter balkanski prvak-zmagovalec v Carigradu. S plemenito borbo bodo dokazali, da težka atletika, ako je pravilno izvajana, ni nekaj surovega, kakor se to navadno misli, ampak da je tudi taka borba lahko lepa in športna. Zato so

vabljeni vsi ljubitelji pravega športa, da si te borbe ogledajo. Vstopnina bo malenkostna, bo pa ta prirediteljev reš nekaj posebnega za naš kraj.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Katoliško prosvetno društvo vprizori na Križevo ob treh popoldan na Kovačecovem dvorišču krasno kmečko igro: »Novi gospodar«, na katero vabi vse prijatelje poštenega razvedrila od blizu in daleč. Po igri bo licitacija. Lepih predmetov. Ker je čisti dobiček namenjen za prapor fantovske Marijanske kongregacije, zato naj Vam ne bo žal žrtvovati ta dan poti k Sv. Lovrencu.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. V mariborski bolnici je umrl dne 20. maja Aleksander Cеровski, posestnik od Sv. Križa pri Rog. Slatini. Dober katoliški mož zapušča ženo in dva nedorasla otroka. Pokoj njegovi duši!

Dopisi.

Brinjeva gora pri Zrečah. Častilci Matere božje, prihitite na božjo pot na Brinjevo goro. Na binkoštni pondeljek je prvi veliki shod. Na predvečer ob šestih pridiga in pete litanije, nato spovedovanje romarjev. V pondeljek zjutraj sv. maša ob petih, ob šestih pridiga in sv. maša za romarje, ob desetih zopet pridiga in sv. maša. Prav tako se letos drugič vrši veliki shod na god sv. Antona Padovanskega dne 13. junija na Brinjevi gori.

Črensovci. Zopet so se tatovi oglasili. Odnesli so nekaj pšenice in drugih stvari. To go-

MALA OZNANILA

Čenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavi. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Zgubil se je 10letni dečko, slaboumen, na desni roki pohabljen. Kdor bi o njem kaj vedel, naj javi občini Pragersko. 583

Služkinjo za vsa hišna dela, katera mora znati kuhati, se sprejme na deželo k majhni obitelji, v lepem kraju. Ponudbe na upravo lista pod »Poštena«. 588

R. Pišer, mesar pri Sv. Benediktu v Slov. gor., sprejme močnega in nadarjenega vajenca. Da tudi v najem kovačnico na zelo prometnem kraju, pogoji ugodni. 579

Prodajam posestvo: sadonosnik, njive, travniki, gozd. Cena 46.000 Din. Jožef Divjak, Stojnci, p. Ptuj. 589

Kupim malo posestvo, z navedbo cene-kraja. V poštev pride smer Ptuj, Maribor, Slov. Bistrica, Celje. Ponudbe na upravo lista. 584

Zakonca brez otrok želita vzeti za svojega deklico ali dečka od 10 let naprej, poštenih in marljivih staršev. Naslov v upravi lista. 574

Hlapca, pridnega, zanesljivega, nekadilca sprejemem. tudi pridno deklo. Žveglar, Rifnik, Sv. Jurij ob južni žel. 578

Zdravega in krepkega fanta iz dobre krščanske obitelji sprejemem v učenje. Mesarija in prekajevalnica Franc Grobušek, Brežice. 577

Lepo posestvo 12 oralov pri Sv. Rupertu v Sl. gor. se proda. Naslov v upravi lista. 581

Kmetско posestvo 22 oralov na prodaj. Naslov v upravi lista. 576

Jablus-jabolčnik. Ali ste se že prepričali, da je jabolčnik ali hruškovec, pripravljen iz »Jablusa«, brez da rabite pristne pijače, vendar najboljši? — Glavno zastopstvo Franc Renier, Podčetrtnek. 586

V Novi starinarni na Koroški cesti 3, Maribor, dobite veliko ostankov belega platna, delena, žameta, cajga, svile in drugega. V zalogi je bela in roznata svila, oksford za srajce od 5 Din, štofe za moške in ženske obleke, srajce, obleke, predpasniki, čevlji, sandale, šivalni stroj za 550 Din, kuhinjska posoda in veliko drugega. 587

Čevljarji, pozor! Združenje čevljarskih mojstrov v Mariboru priredi za svoje člane in pomočnike prikrojevalni tečaj. Prijave se sprejemajo najpozneje do 5. junija t. l. pri predsedniku v Mariboru, Slomškov trg 12.

Na prodaj: vozila in sesalka, 1 močna kočija, 22 močna okovana tovorna vozova za 16 in 18 mt, 1 močan in okovani tovorni voz za 35 mt, 1 sesalka na pritisk (Saug- und Druckkumpe) pri Francu Ivančič, kovaču v Ljutomeru. 575

Kmetovalci. Najboljše kose znamke »Vulkan« si nabavite le v staroznani trgovini železa V. Kūhar naslednik A. Menz, Maribor, pri franciški cerkvi. Priporoča se Vam tudi vsa druga železnina ter apno, cement itd. v veliki zalogi, po zmernih cenah. 580

Kupujem in plačam

582 do preklica:
za lepo zdravo pšenico . . . Din 1.50
za lepi oves . . . . . Din 1.40

Dragotin Kopic, Maribor,
Aleksandrova cesta 77

Cirilova knjigarna

v Mariboru na Aleksandrovi cesti
nudi najnovejše knjige:

Dr. Jeraj: Cerkvena zgodovina, vez. Din 55.—, so na razpolago samo vezani izvodi.

Dr. Opeka: Iz mojih rimskih let, broš. Din 45.—, vez. Din 56.—.

Zeyer-Kranjc: Vrt Marijin, broš. Din 12.—, vez. Din 20.

Naša pot VI. zvezek: »Naše včlanjanje v Christusa«, broš. Din 8.—.

Glonar: Nemško-slovenski in slovensko-nemški slovar, vez. Din 120.—.

Album slik: »Iz naših gora«, Din 50.—.

Kalinšek: Slovenska kuharica, 8. pomnožena in izpopolnjena izdaja, vez. Din 160.—.

Jug: Praktični čebelar, najnovejša izdaja, broš. Din 40.—.

Prvi jugoslovanski modni album, za najfinejše in najbolj preproste damske obleke, Din 60.—.

Roland-Dorgeles: Leseni križi, vez. Din 45.—, najboljši umetniški vojni roman.

Novak Vilko: Slovenska krajina, zgodovinski in zemljepisni pregled, broš. Din 60.—, vez. Din 80.—.

fovo niso bili tuji. Orožniki jih zasledujejo. — Naši Bistričani bi skoraj morali plavati. Mura je prestopila bregove in poplavila vse do hiš na Gornji in Dolnji Bistrici. Že dolgo ni bila Mura tako velika. Sicer pa Bistričanci nimajo strahu pred vodo, vsi znajo plavati ko race, dočim »vesničarji« plavajo kot kamen v vodi. Pa ni čuda, saj se učijo plavati le po grabah ob hišah, ker drugje nimajo vode.

Črensovci. Premeščen je od nas v Križevce orožniški kaplar g. Mustafa. Škoda ga je. Naši fantje-razgrajaci so imeli pred njim velik strah, ker jim je znal žilo potipati. Poštenemu in prijaznemu gospodu želimo obilo sreče, zadovoljstva na novem mestu. — Donko Tereza iz Dolnje Bistrice je žela rž za živino. Nekaj jo je pičilo in roka ji je začela otekati. Še isti dan je odšla v bolnico, kjer so ji zdravniki nudili pomoč. Njeno stanje je zelo resno, pa upajo, da bo ostala pri življenju. Najbrž jo je pičila kača, katere sicer ona ni opazila. — V nedeljo dne 2. junija bo naša deca prvič pristopila k sv. obhajilu. Popoldan bodo naši prvobhajanci vprizorili v »Našem domu« dve igrici in zapeli nam bodo nekaj lepih pesmic.

Lendava. »Slovenec« je poročal, da bo s 1. junijem otvoril pri Sv. Lenartu v Slov. gor. odvetniško pisarno g. Marijan Stupica, dosejaj odvetnik v Dolnji Lendavi. Ta vest nas je presenetila. Komaj poldrugo leto je bil gospod pri nas, pa ga je vse vzljubilo. Bil je blagega srca do našega ljudstva in zato je vse iskalo pomoči pri njem. Bil je skoz in skoz praktičen katoličan. Prosimo g. doktorja, naj ohrani našo Krajino v lepem spominu. Obilo blagoslova mu želimo na novem mestu!

Državni tajnik Viljema II. baron Maršal

Je zelo mučil tuje diplomate. Po cele ure so morali čakati, predno jih je bil sprejel, le ruski poslanik Osten-Saken je bil vedno naglo sprejet. Vzrok temu je bilo pa to-le: Nekega dne ravno pred večerjo ob osmih zvečer je prišel k ruskemu poslaniku neki tajnik iz nemškega zunanjega ministrstva s prošnjo, da bi poslanik Osten-Saken takoj pri-

šel v nemško zunanje ministrstvo. Poslanik pa je odgovoril: »Povejte gospodu baronu, da bom zdaj najprej večerjal, potera bom mirno pokadil svojo cigaro in potem, kakor bo pač čas dovolil, bom prišel k njemu.« Od tega časa je bil ruski poslanik vselej takoj sprejet pri baronu Maršal.

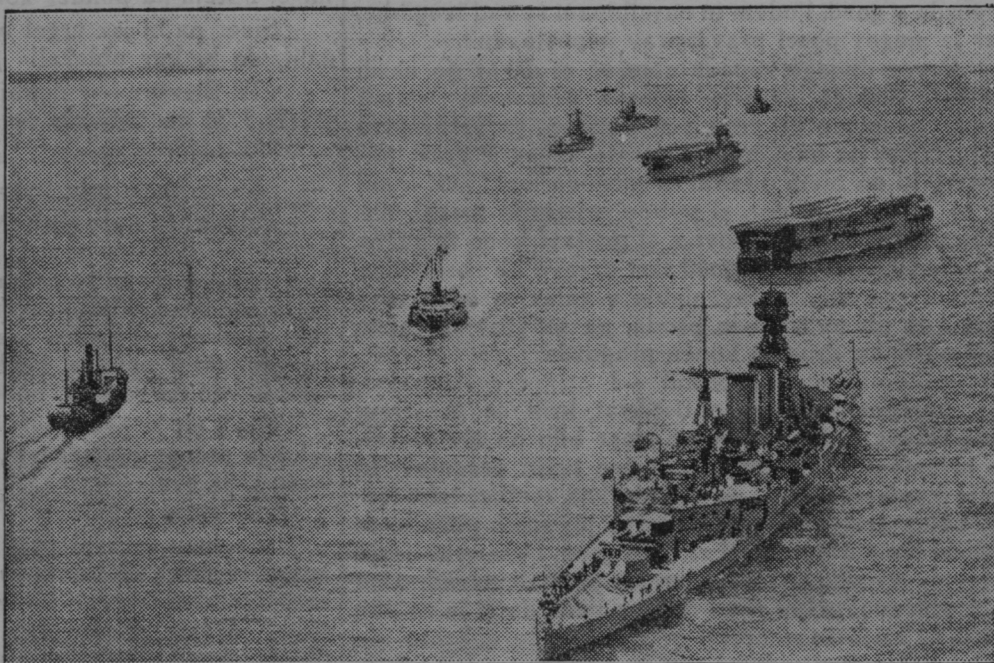
Ruski car Nikolaj II.

Je bil zelo boječ, ko se je ženil. Ko je prišel v Koburg v Nemčiji, ni se prav upal iti k princesinji Alici, ker se je bal, da bi mu odrekla. Zato je posegel nemški cesar Viljem II. vmes in zaročnica je bila sklenjena. Cesar Viljem II. se je namreč zelo bal, da bi vzela kako angleško princesinjo. Zdaj pa je bil ta njegov strah premagan. Ko je srečal na ulici angleškega vojaškega agenta, je vzkliknil: »Zdaj me morete pozdra-

viti, Niki (Nikolaj) je zaročen. Pa me je to stalo mnogo truda. Da sem ohrabil Nikita, sem moral vlti v njega — skoraj celo buteljko šampanjca.«

NOVA KNJIGA.

»Govorne motnje s posebnim ozirom na jec-ljanje« je naslov novi knjigi, katera je napisana od g. Vilka Mazi, strokovnega učitelja v gluho-nemnici v Ljubljani. Knjiga je namenjena roditeljem, vzgojiteljem in odraslim oškodovancem govora v pouk in ravnanje. Knjiga se naroča na naslov: Vilko Mazi, strokovni učitelj, Ljubljana, Poljanska cesta 15. Knjiga stane v prednaročbi do 20. junija s poštnino vred 23 Din. Naročniki dobe knjigo najceneje in najhitreje, ako vzamejo na pošti blanket pošne položnice in napišejo nanj številko pošt.-ček. računa 14.926 ter ime lastnika: Vilko Mazi, Ljubljana. — Knjigo toplo priporočamo!

Angleško vojno brodogradništvo je bilo po 16 letih ob priliki proslave 25letnice angleškega kraljevega para zopet zbrano v Londonu. Na sliki vidimo en del vračajočih se bojnih ladij.

Prenos Abesincem namenjenega streliva in orožja. — Desno: Japonski letalec Ano je na svetovnem poletu iz Londona preko Evrope in Azije priletel na Japonsko.

Karl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

Velik železen kotel je visel na močni veji nad ognjem, ogromni kosi mesa so se kuhali v njem. Poleg ognja sta stali dve veliki izvotljeni buči, polni medicine. Drvarji so si rezali meso in si zajemali s pločevinastimi kozarci juhe in medicine po mili volji.

Vmes so se živahno pogovarjali. Cisto varne so se menda počutili, sicer bi bili tiše govorili in po indijansko kurili samo s konci klad, da bi ogenj ne plamtel previsoko. Ob stenah so slonele sekire, žage in drugo orodje, ki ga potrebujejo drvarji in splavarji.

Rafterji, drvarji divjega zapada, so čisto svoja vrsta zalesarjev. Postavili bi jih najbolje nekako sredi med farmerje in prerijske lovce. Farmer je naseljenec zapada, živi na grudi in od nje in je radi tega več ali manj navezan na civilizacijo, prerijski lovec in posebej trapper, ki nastavlja pasti bobrom in drugi zverjadi, pa živita nestalno življenje prav kakor Indijanec. Stalno pa tudi rafter ni navezan na eno mesto, svoboden, neodvisen človek je, iz države v državo hodi, iz gozda v gozd, ljudem in nasebinam se rad izogiblje, ker je njegov posel pravzaprav nepostaven.

Drvar divjega zapada namreč ni drvar po naših pojmih. Našega drvarja najame posestnik, lastnik gozda, ga plača za delo, posekani les pa je njegova last. Rafter pa navadno ne vpraša, čigav je gozd, posestvo, ki na njem podira, ni njegova last, tudi kupil ga ni. V pragozd gre, si poišče primerno mesto, navadno ob reki, ki je plovna, si postavi kočjo in začne pa se ne zmeni, ali je gozd last države ali zasebnika, podere, razreže, sestavi debela v splav in odplava z njimi, da jih na vzhodu proda, pa se vrne in začne svoj posel na drugem koncu pragozda.

In kdo bi mu tudi branil —?

Zapadne države so tistikrat krili še prostrani pragozdovi, državna last so sicer bili, pa živ človek se ni zmenil za gozdno bogastvo tistih predelov. In če je kupil izseljenec od države kos zemlje, takó velik kakor trikratno veleposestvo po naših pojmih, se tudi ni utegnil pobrigati za svoj gozd. Država rafterju torej ni branila podirati, farmer pa tudi navadno ne in izseljenec, polne roke dela je imel, da si je za silo postavil kočjo in si uredil prve njive. Še dobroto mu je izkajal rafter, odvezel mu je delo, razredčil mu je gozd, ki ga sam ni mogel in ni utegnil razredčiti.

Vkljub temu rafter ni bil priljubljen gost. Redčil je že, pa slabo. Najboljša debela si je izbral, najlepše kose je odplavil, drugo pa pustil ležati. Brez načrta je delal. Ostanki so trohneli, mlaj se je zarastel, ovijalke so ga prepletle in ne ogenj in ne sekira nista bila kos neprodirni goščavi.

Lotiti pa se rafterja nihče ni upal. Sam se nikdar ni prikazal v pragozdu, vsikdar jih je prišla večja družba, po šest, osem, deset in še več, krepki ljudje so bili, drzni, vajeni divjine, oboroženi so bili in farmer bi tvegala življenje, če bi jih bil napadel.

Življenje drvarja je naporno, polno pomanjkanja in trpljenja. Dan za dnem vihti težko sekuro, preklada in vlačijo debela, ki imajo meter in več v premeru, njegova kočja je borna in za hrano si mora skrbeti z lovom. Eden ali dva od družbe, tudi več, če je družba večja, tisti hodijo na lov po dnevi in ponoči. Če je gozd poln divjačine, ne trpi pomanjkanja, vsaj mesa mu ni treba stradati, če divjačine ni, pa se oglašajo glad in rafter se mora zadovoljiti s hrano, ki bi je farmer ne maral, ali pa mora seči po tujem blagu.

Po mesecih napornega dela pa, ko odplujejo mogočni splavi po Mississippijevih dotokih na vzhod in po Mississippiju navzdol na velika lesna tržišča, in ko dobi denar za les, tedaj pa tudi rafterju obrodi delo obilne sadove. Lepe denarje zasluži, posebno še, ker za les nič ni plačal. In takrat pozabi na prestano trpljenje in si privoščijo kaj boljšega iz najbližnjega mesta ali nasebine, ki je »komaj« tri ali štiri dni oddaljena.

No, rafterjem, ki so sedeli okoli ognja ob gornjem Black bear riverju, tem se ni godila slaba. Kotel je bil poln mesa, juha je bila okusna. Dobre volje so bili vkljub trdemu dnevnemu delu. In kakor je že v navadi pri taborskih ognjih, — pripovedovali so si. In poglaviti predmet njihovega pogovora so bili junaki divjega zapada.

»In tistega da bi bili videli!« je pravil sivobradat drvar. »Gori pri Niobrari sem ga srečal. Tisti mož je bil mož, pa so mu pravili, da je teta. Čudno, kajne?«

»Teto Droll misliš?«

»Da, njega mislim in nobenega drugega.«

»Si ga že tudi ti videl?«

»Da, enkrat. V Desmoinu je bilo, v gostilni smo sedeli in pili, ko je vstopil. Vse se je smejalo njegovi čudaški zunanosti, posebno eden si ga je vzel na muho. Droll ga je mirno poslušal, še sam se je smejal. Ko pa mu je bilo šale že preveč, je zgrabil gobezdača za krake in ga vrgel skozi okno. Ni se več prikazal v sobo.«

»Bi rekel, da je tak!« je kimal stari. »Droll je zabaven človek, rad se šali, rad je vesel, nič se ne zmeni, če ga družba malo vleče, — pa le do neke meje. Potem pa pokaže zobe.«

Sicer pa bi jaz vrgel ob tla tistega, ki bi ga razžalil, da bi kar obležal!« je pridjal resnobno.

»Ti, Blenter —? Zakaj —? Sta si taka dobra prijatelj? Si mu zahvalo dolžen?«

»Seveda! Življenje!« je dejal in pomolčal.

»Kako pa je bilo tisto?«

»Siouxí so naju ujeli. Kako se je zgodilo, ne bom pravil. Saj poznate zapad. In povem vam, da njega ni bilo poleg in da mi ni pomagal, čisto gotovo in resnično bi me bili poslali v večna lovišča tistikrat. Nisem tak, da bi se bal krdela rdečkarjev, tudi cvilim ne, če mi gre včasih narobe, tistikrat pa ni bilo nobenega upanja več na rešitev, nobenega izhoda iz zagate.«

Droll pa je prekanjen človek, da mu ga ni para, takó je potegnil rdečkarje, da niso vedeli ne kod ne kam. Ušla sva.«

»Kako pa je naredil? Pripoveduj, pripoveduj!«

»Če vam je takó prav, bom rajši molčal. Ni prijetno, če mora človek pripovedovati doživljaje, ki se za njega niso končali posebno dobro. Naj vam zado- stuje, če vam povem, teti Droll se moram zahvaliti, da danes sedim tukajle in se mastim z okusnim srnjakom!«

»Po tem in takem si pa res tičal v globokem blatu! Kajti stari Blenter iz Missourija je znan westman, ki o njem pravijo, da najde vrata, pa če bi bila še takó majhna.«

»Tistikrat vrat vobče ni bilo. Povem vam, stal sem že ob kolu! Sami razumete, koliko je udarilo, če človeku namigava takle koll!«

»Seveda! Kol je vražja izdajdba! Dvakrat huje sovražim rdečkarje, če pomislim na tisto besedo!«

Stari ga je nevoljno ošinil z očmi.

»Ne veš, kaj govoriš! Kdor sovraži rdečkarje, jih sodi napačno in ne pomisli, kdo jih je vzgojil v take krvoločneže!«

Povej, kaj boš storil, če bi kdo sedajle prišel in te spodil odtod?«

»Branil bi se, pa če bi tudi šlo njemu ali pa meni za življenje.«

»Takó —? Ali je tale gozd tvoja last?«

»Ne vem, čigav je. Le to vem, da ga nisem kupil in da tudi lesa nisem plačal pa ga tudi ne bom.«

»No vidiš! In čigava last je bil ves tale svet, preden so prišli beli?«

»Ne vem.«

»Pa ti povem, da je bil last rdečih ljudi. In beli so jim deželo vzeli in jih porivali vse dalje na zapad in še tam jim ne dajo miru. In če se rdeči človek brani, — kaj meni, ali ima pravico, braniti sebe in svojo last? In če ima pravico, zakaj mu zameriš, če je krut, zakaj ga sovražiš, če vrača milo za drago?«

(Dalje sledi.)

Nič ne pomaga.

Častnik urejuje svojo četo in opazi, da v sredini vrste moli dolg nos. »Narednik«, zakliče, »kako se imenuje ono tele z dolgim nosom?«

Narednik: »Müller, gospod kapetan.«

Kapetan: »Postavite ga v drugo vrsto!«

Narednik: »Gospod kapetan, saj že stoji v drugi vrsti.«

Dekle z dežele.

Komarjevi so dobili novo služkinjo, kmečko dekle. Nekega dne imajo goste in gospodinja ji daje točna navodila: »Če gostu kaj ponudite, se to zgodi vedno z leve strani; če pa kaj vzamete proč, napravite to vedno z desne strani. Ali ste to razumeli?«

»Da, gospa, to sem že razumela, samo tega ne razumem, kako je mogoče biti tako — praznoveren.«

Dopust.

»Gospod ravnatelj, prosim tri dni dopusta, da se oženim.«

»Čemu pa se niste že oženili na dopustu, s katerega ste se pravkar vrnili?«

»Nisem si ga hotel pokvariti.«

Podcenjuje jo.

Mož: Prav zdi se mi, da ne veš niti, kaj je igla.

— Kaj misliš, da doma pri starih nismo imeli gramofona!

»Nobel« berač.

— Čemu bi pa radi še 10 Din? Kaj vam ne zado- stuje, da sem vam dala stare možev- ve hlače?

— Rad bi jih dal kemično osnažiti, gospa.

• Vodne težave.

Sama ne vem, kaj početi. Zdravnik pravi, da ubijem svojega moža, če mu dam piti kaj drugega kot vodo.

— Pa mu daj vode.

— Že prav, toda če mu dam vode, me on ubije!

Dobra kuharica.

— Če stoji jed na mizi, ali naj rečem, da je jed pripravljena, ali da je jed gotova?

— Če je jed taka, kot je bila včeraj, lahko mirno rečete, da je prismojena.

Prodajamo z 20% popustom!

Vse podrobnosti izveste z naših plakatov in v naših prodajalnicah.

TIVAR OBLEKE

565

Kartuzijanski samostan Pleterje v Sloveniji (pod Gorjanci) sprejema dva pobožna mladeniča ali moža, ki znata precej latinščine ter želita z molitvijo in pokoro služiti Bogu v lepi, zdravi prirodi. Sprejema tudi brate fajike. Podrobnejše navodilo daje: Kartuzija Pleterje, p. Št. Jernej, Dolenjsko, Dravska banovina. 563

Oddam za svojega pelletnega fantka k dobrim ljudem. Koren, Zgornje Hoče 15. 568

Ena starejša dekla se sprejme. Kovačič, gostilna, Sv. Peter pri Mariboru. 572

Prodam hišo z vrtom in čebelnjakom, pripravno za vpokojenca, vse v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Naslov v pravi listi. 567

Prodam posestvo. Naslov: Jurij Pec, St. Ilj v Slov. goricah 111. 566

Knjižnica »Slov. gospodarja«.

1. Zemljiška knjiga, 5 Din.
  2. Kako si sam izračunam davek, 4 Din.
  3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji, 5 Din.
  4. Predpis: o cestah in prometu, 14 Din.
  5. Zakon o volitvah narodnih poslancev, 8 Din.
  6. O bolnišnicah in bolniških pristojb., 5 Din.
- Naročniki »Slovenkega gospodarja« plačajo samo polovico!

Ivan Kacin, Domžale pri Ljubljani, dobavlja harmonije od 2200 Din, pianine od 10.000 Din. Popravlja in uglašuje cerkvene orglje. Zahtevajte cenik! 570

Prodamo 45 hl jabolčnika. Cena po dogovoru. Več se izve pri Šanl Antonu, Spodnji Sv. Jakob, p. Sv. Jakob v Slov. goricah. 573

Strojna zadruga Šikole, pošta Pragersko, prodaja motor 6 HP ali kupi mlatilnico. 569

Kose najboljše, garantirane kakovosti, brusne kamne, srpe in drugo orodje ter železnino, cement, špecerijo kupujte pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg 14, Gubčeva 2. 562

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevna razpošiljatev. Drogerija Ivan Pečar, Maribor, Gosposka ulica 11. 537

Koks, domači in inozemski, pri večjem odjemu znaten popust, dobite pri Branku Mešovšek, Maribor, Tattenbachova ul. 13. 539

Mostin esenca za izdelovanje dobre in zdrave domače pijače priporoča drogerija Kanc-Wolfram, Maribor, Gosposka ulica 33. 405

Tudi birmancu privoščite dobro uro od urarja I. Jana, Maribor, Grajski trg.

Vabilo na redni letni občni zbor Posojilnice v Gornji Radgoni, r. z. z. n. z., ki se vrši na binkoštni pondeljek dne 10. junija 1935, ob pol 8. uri zjutraj v zadrugi pisarni. Dnevni red: 1. Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev načunskega zaključka za leto 1934. 4. Potrditev kooptiranega člana načelstva. 5. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, vrši se eno uro kasneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih, oziroma zastopanih združnikov. — Načelstvo. 571

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red!

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej D 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema: **TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.**

Spet nova majstrovina tvornice Kodak!

Tokrat preseneča najstarejša tvornica Kodak z enostavnostjo in nizko ceno, ker se s to malo kamero za D 75.— lahko igraje snemajo dražje sličice normalnega formata 4x6.5 cm. Vsak fototrgovec bo Vam najprirodnejše razkazal

Kodak Baby-Brownie

Uporabljajte vedno Kodak ali Pathe filme, s katerimi boste dosegli dobre posnetke.

Kdor v „Slov. gospodarju“ oglasuje, uspeha gotovo se raduje!

Alli se hočete revmatizma, protina iznebiti?

Natezanje in bodeње po udih in sklepih, zatečeni udje, sključenje rok in nog, natezanje, trganje in bodeње po raznih delih telesa, seveda tudi slabost oči, so pogosto posledice revmatizma in protina, ki se morajo odstraniti, sicer bolečine še bolj napredujejo. - Nudim Vam zdravilno,

sečno kislino raztvorjajoče, presnavljanje in izločevanje pospešujoče domače pitno zdraviljenje, ki se na umeten način popolnoma prirodno sestavlja iz blagodejnega zdravilnega vreca, ki ga je dobrotljiva mati priroda poklonila bolnim ljudem. Pišite mi takoj pa dobite od mojih po vseh deželah obstoječih skladišč popolnoma brezplačno in poštnine prosto poučno razpravo. Sami se boste nato prepričali o neškodljivosti tega sredstva in njegovem hitrem delovanju. — Poštna nabiralnica:

ERNST PASTERNAK, Berlin S.O., Michaelkirchplatz 13, Abt. H. 288

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Pomnite!

1.-11. junij 1935

**XV. VELESEJEM V LJUBLJANI
PREGLED DOMAČE PRODUKCIJE**

Posebne razstave:

Gasilska razstava.

Modna revija — gospodinjstvo.

Salon avtomobilov.

Pohištvo.

Male živali.

Polovična vožnja na železnici, parobrojih in avijonih.

Razstavišče obsega 40.000 m².

Moško sukno

po 14 Din

536

v TRPINOVEM BAZARU.

Oglasujte v „Sl. gospodarju“!

Za mesec junij!

Kipe presv. Srca Jezusovega dobite po najugodnejši ceni v naših prodajalnah:

velikost cm	17	20	25	30	30	35
cena Din	36.—	44.—	56.—	62.—	82.—	94.—

velikost cm	37	40	42	50	75	100
cena Din	102.—	120.—	115.—	250.—	400.—	1720.—

Srce Jezusovo z razpetimi rokami:

velikost cm	22	25	30	40
cena Din	100.—	120.—	160.—	280.—

Kdor ne more kupiti kipa, si naj nabavi primerno lepo sliko. —

Cene slikam:

velikost cm	19×26	24×34	32×42	39×51	47×63	54×73
cena Din	2.75	4.50	8.—	13.—	20.—	26.—

Vse nabožne predmete kupujte pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuj.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R

Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I 167 **V L J U B L J A N I**

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedajboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpeli nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.